

PARTEA CARE SUSȚINE TRICOLORUL ESTE BISERICA

La Valea Mare, o credincioasă în vârstă de 83 de ani a venit la mine, pentru că nu-i mai rămăsese și ei un steag. Mi-a spus că, având 83 de ani, nu știe dacă va mai putea veni la anul la hram. M-a rugat să-i dau și ei un steag. I-am dat și dânzei un Tricolor – mai rămăsese unul în altar. Apoi ea m-a rugat să-i spun ce înseamnă aceste trei culori. Și i-am dat o interpretare personală, însă, atunci când i-am spus-o, ne-au dat lacrimile și mie, și ei. Am spus așa: că toate steagurile au aproape de suport culoarea albastru. Eu aș zice că reprezintă Ardealul, pentru că el este mai sus, mai spre nord, este mai aproape de cer, deoarece sunt dealuri și munți mai înalți, deci Ardealul este provincia românească cea mai aproape de cer, de albastrul cerului. Albastrul reprezintă provincia Transilvania, simbolizează setea de libertate a oamenilor, cunoscând că în Ardeal a fost aproape o mie de ani sete de libertate.

Apoi galbenul ar reprezenta Țara Românească, pentru că, mai ales vara, dacă cobori pe Valea Prahovei și te uiți într-o parte și în alta, până la Dunăre, toată Țara Românească este galbenă de aurul binecuvântat de Dumnezeu al grâului, din

care bunele noastre creștine mame frământă o prescură pentru Sfânta Liturghie și pâine pentru copiii lor.

Culoarea roșie reprezintă Moldova, pentru că în Moldova, cel puțin după părerea mea, s-a vărsat cel mai mult sânge pentru credință și pentru neam și țară. În Moldova, Marele și Sfântul Voievod Ștefan a dus atâtea și atâtea bătălii, nu numai pentru palma de pământ, ci și pentru credința noastră în Sfânta Treime-Dumnezeu... Apoi bătălia de la Mărășești s-a dus tot în Moldova. Probabil mai sunt astăzi credincioși care încă mai trăiesc și care au fost odinioară, prin foc și prin sabie, la Mărășești. De aceea am spus că roșul parcă s-ar potrivi acestei binecuvântate de Dumnezeu provincii românești, Moldova.

Partea care susține tricolorul este biserica. Aceasta este credința în Dumnezeu. Când se va rupe credința noastră, steagul va cădea și el jos, adică țara va cădea și ea. Dumnezeu, prin rugăciunile fraților voastre, ține steagul acesta, astăzi, sus, liber în țara noastră și pe toate meridianele lumii unde trăiesc români. De aceea vă îndemn: „Fiți tari în credință!” Cei care sunt tari în credință, aceia țin țara. Nu necredincioșii

țin țara aceasta, ci Dumnezeu ține țara, prin rugăciunile și prin viețile sfinte și binecuvântate, așa cum sunteți frații voastre. Să dea Domnul ca în spațiul nostru să fie cât mai mulți oameni cu credință tare în Dumnezeu! Atâta timp cât vor fi rugăciune și dangăte de clopote, țara aceasta va fi bineplăcută lui Dumnezeu și cinstită de toate neamurile pământului. Să ne rugăm pentru țară, nu numai pentru noi, ci pentru țara noastră care se întinde de la Nistru până la Tisa și de la Hotin până la Mare!

Eu aș recomanda ca fiecare, în primul și primul rând, să-și procure câte un drapel, să nu așteptăm tot timpul de la cine știe ce super-super autorități, să stăm cu mâna întinsă, să așteptăm să ne dea un drapel ca să-l arborăm în casa noastră. Să conștientizăm că drapelul Tricolor este icoana României și, așa cum ne bucurăm când vedem în casele noastre o fotografie a bunei noastre maici, a părinților, plăcându-ne când vedem că este pusă la loc de cinste, de ce să nu ne bucurăm că avem în casele noastre această icoană românească ce a fost sfințită, în decursul timpului de preoți și de ierarhi?

† IOAN

Măhniri

Tudor ARGHEZI

*E trist diacomul Iakint
Și temerile lui nu mint.
Fur și tâlhar întru Hristos,
El printre frați trecu sfios.*

*Trupu-i bălan, de osândit,
Cu pravila s-a răzvrătit*

*Și, făcând cruci, bătând mătânii,
Se simte stârv între jigânii.*

*Toți sfinții zugrăviți în tindă
Cu acuarela suferindă,
Ai cinului monahicesc,
Scrutându-l, îl disprețuiesc.*

*Căci pe când schivnicii cu toții
Se pedepsesc amar, ca hoții,
Cu post uscat și ascultare,
Jertfind în Săptămâna Mare,*

*La el, aznoapte, în chilie,
A-ntârziat o fată vie,*

*Cu sâni tari, cu coapsa fină
De alăută florentină.*

*Și Dumnezeu, ce vede toate,
În zori, la cinci și jumătate,
Pândind să iasă, prin perdea,
O văzut din cer pre ea.*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

În anul 1899 se constituie în Elisabetin o asociație pentru construcția unei biserici catolice. Oamenii încep să adune banii; la restaurantul „La trei coroane” se organizează anual o manifestare ale cărei fonduri revin asociației. Episcopul Dessewffy lasă și el 50.000 de coroane aceluiași scop. În anul 1902, primăria cumpără terenul de la Georg Buresch cu 17.000 de coroane și-l donează cartierului. Mai mult celebrul primar Telbisz donează și 60.000 de cărămizi rezultate din demolarea vechii biserici piariste și 80.000 de coroane. Planurile complexului sunt făcute de celebrul arhitect budapestan Karol Salkovits și costă 225.000 de coroane. Constructori sunt desemnați Albert Schmidt și Johan Bagjanszky. Pe 12 iunie 1912 încep lucrările de construcție. Ele înaintază ușor până când la turnul de sud apare apa. Ca urmare este nevoie de o fundație mai adâncă cu 3 metri decât la tur-

Biserica romano-catolică din Elisabetin - Piața Lahovary

nul nordic, iar turnul este cu 66 de milimetri mai scund. Lungimea bisericii este de 52 de metri și lățimea de 32 de metri. Cu turnuri cu tot, înălțimea

atinge 57 de metri. Biserica este proiectată pentru 2.000 de credincioși. Un ceas de turn cu acționare electrică este montat de Coloman Foldessy. Din cauza războiului, lucrările încetinesc. Abia la 1919 construcția se finisează. Apar vitraliile, ușile mari de la intrare. De la vechea biserică catolică din Mehala vine altarul gotic. Clopotele vechiului seminar sunt instalate aici și pe 15 august 1919 încep să bată, iar episcopul Iulius Glattfelder sfințește locașul. Există aici cinci altare sculptate în lemn de celebrul meșter tirolez Ferdinand Stuflesser. Întregul ansamblu este în stil neogotic și impresionează prin măiestrie și zveltețe. Peste o lună se înființează și parohia catolică. Călugării salvatorieni încep în 1921 construcția clădirii de lângă biserică pentru a ajuta săracii, în timp, interiorul bisericii suferă modificări, dar în bine. Și astfel, de peste opt decenii, biserica catolică din Elisabetin oferă mângâiere credincioșilor și turiștilor.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

COOPERARE CULTURALĂ ROMÂNŌ-MAȚHIARĂ LA GRANIȚA DE VEST, DIN FONDURI EUROPENE, ÎNTRE JIMBOLIA, CĂRPINIȘ - ROMÂNIA ȘI CSANADPALOTA - UNGARIA

tradițiilor și obiceiurilor etnice interculturale caracteristice acestei zone. Obiectivul principal al proiectului este consolidarea cooperării între persoanele care trăiesc pe ambele părți ale frontierei. Pe perioada implementării - un an, - peste 300 de persoane aparținând diferitelor categorii sociale și grupuri de vârstă se vor întâlni, vor avea posibilitatea de a cunoaște mai bine tradițiile, cultura, religia și gastronomia partenerilor. Vor fi organizate mai multe evenimente culturale, având ca temă: dansurile populare, gastronomia, religia, dar și o conferință de două zile destina-

țată celor care sunt angajați în instituțiile de cultură ale partenerilor. Bugetul proiectului se ridică la suma de 76.690,00 de euro, din care 65.186,50 de euro de la Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, și este împărțit după cum urmează: Jimbolia are un buget de 32.124,00 euro, Cărpiniș 21.906,00 euro și Csanadpalota 22.660,00 euro. Șirul evenimentelor organizate în cadrul proiectului a fost deschis în data de 17

ianuarie 2019, prin Conferința de presă găzduită la Jimbolia, la Casa de Cultură. Programul Interreg V-A România-Ungaria este destinat finanțării unor proiecte comune româno-ungare, care abordează nevoi identificate pe ambele laturi ale graniței și care necesită o abordare comună, precum și soluții inovative, contribuind astfel la dezvoltarea sustenabilă a zonei eligibile. Programul este o continuare a programelor de cooperare transfrontalieră implementate în regiune și dispune de un buget total de aproximativ 232 milioane euro, din care, 189 milioane de euro, reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul European de Dezvoltare Regională.

În data de 1 Decembrie 2018 a început implementarea proiectului: „Tradiție și modernitate - cooperare culturală transfrontalieră”, finanțat în cadrul Programului Interreg V-A România - Ungaria. Partenerii proiectului sunt: Orașul Jimbolia - lider de proiect și Comuna Cărpiniș - partener 2 - din România și Orașul Csanadpalota - partener 3 - din Ungaria. Proiectul continuă relațiile de cooperare, în special în domeniul cultural, între localitățile Jimbolia și Cărpiniș din România și Csanadpalota din Ungaria. Materializarea proiectului a început cu identificarea unor nevoi socio-culturale comune în zona transfrontalieră Jimbolia-Cărpiniș-Csanadpalota. Prin implementarea acestui proiect se urmărește dezvoltarea cooperării trilaterale prin organizarea unor evenimente culturale comune, prin redescoperirea valorilor,

angajați în instituțiile de cultură ale partenerilor. Bugetul proiectului se ridică la suma de 76.690,00 de euro, din care 65.186,50 de euro de la Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, și este împărțit după cum urmează: Jimbolia are un buget de 32.124,00 euro, Cărpiniș 21.906,00 euro și Csanadpalota 22.660,00 euro. Șirul evenimentelor organizate în cadrul proiectului a fost deschis în data de 17

ZIUA CULTURII NAȚIONALE LA JIMBOLIA

Ziua de 15 ianuarie a avut o dublă încărcătură, aceasta reprezentând nașterea poetului Mihai Eminescu și Ziua Culturii Naționale. Cu acest prilej, Biblioteca Orașenească, în parteneriat cu Școala Gimnazială din Jimbolia, a organizat un eveniment în a cărui primă parte li s-au prezentat elevilor detalii cu privire la opera și viața lui Mihai Eminescu, iar în cea de a doua parte s-au depus jerbe de flori la bustul poetului național.

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VEȘTI BUNE LA ÎNCEPUT DE AN, LA AEROPORTUL TIMIȘOARA

Onouă companie aeriană va începe operarea începând cu luna iunie cu zboruri directe din Timișoara spre și dinspre Germania.

Este vorba de Eurowings – o companie aeriană low-cost subsidiară companiei Lufthansa. **Începând cu 3 iunie 2019, compania va opera zboruri spre și dinspre Stuttgart (Germania).**

„Este o veste excelentă pentru acest început de an, este o primă destinație oferită de Eurowings din luna iunie. Ne dorim ca în timp, compania să deschidă și alte destinații cu zbor direct din Timișoara”, a declarat directorul aeroportului Timișoara, Daniel Idolu.

Zborurile spre Stuttgart sunt programate de trei ori pe săptămână, în zilele de **luni, miercuri și vineri**. Acestea vor fi efectuate cu aeronave Airbus A319 și vor pune la dispoziție peste 140 de locuri/zbor.

Compania aeriană **Eurowings** este o companie înființată în noiembrie 1996 și este astăzi parte a grupului **Lufthansa**. Din 2015 oferă zboruri low-cost pentru peste 130 de destinații, inclusiv zboruri intercontinentale. Scopul grupului Lufthansa este de a face din Eurowings unul dintre cele mai importante companii low-cost din Europa.

4 NOI DESTINAȚII DIRECT DIN TIMIȘOARA, DIN SEPTEMBRIE 2019!

4 destinații noi și zboruri suplimentare spre alte 5 destinații, la Aeroportul Timișoara, dar și reducerea frecvențelor pentru două destinații sunt noutățile pentru finalul verii 2019.

Partenerul Aeroportului Timișoara, compania aeriană **Wizz Air**, va alocă din septembrie a treia aeronavă bazei de la Timișoara și va deschide 4 destinații noi, cu zbor direct din Timișoara: **Billund** (Danemarca), **Doncaster/Sheffield** (Marea Britanie), **Nuremberg** și **Baden Baden** (Germania). Toate destinațiile vor avea o frecvență de două ori pe săptămână. De asemenea, tot din septembrie, compania va suplimenta zborurile către **Londra Luton** (de la 7 zboruri pe săptămână, la 12 zboruri), spre **Memmingen** (de la 3 zboruri la 5), **Bari**, **Dortmund** și **Charleroi Bruxelles** (de la 2 la 3 zboruri săptămânale). Două zboruri – spre Tel Aviv și Bologna – vor avea o frecvență mai redusă, de la 3 la 2 fiecare.

„Pentru Aeroportul Timișoara, introducerea acestor rute este bine-venită deoarece reflectă un interes al populației regiunii de vest pentru aceste destinații, dar și al locuitorilor din zonele deservite de cele patru aeroporturi pentru Timișoara. Partenerul nostru, **Wizz Air**, a făcut studii de piață și s-a consultat îndelung cu administrația aeroportului înainte de a lua decizia de a introduce aceste patru noi destinații și de a crește frecvențele pentru celelalte cinci. Ne dorim ca aceste curse să atragă nu doar români care doresc să călătorească spre aceste destinații, dar și cetățeni din zona de deservire a acestor aeroporturi pentru a vizita zona de vest a României și viitoare capitală culturală a Europei.

Aeroportul Timișoara este legat de **Wizz Air** printr-o colaborare benefică a ambelor părți și, în primul rând, benefică milioanei de pasageri care au utilizat facilitățile de zbor oferite de compania aeriană la Aeroportul Timișoara. Iar dovada cea mai bună a excelenței colaborării în interesul clienților noștri, pasagerii, este creșterea numărului de zboruri și destinații planificate pentru 2019”, a declarat directorul aeroportului Timișoara, Daniel Idolu.

RUTE NOI WIZZ AIR DE LA TIMIȘOARA

Destinație	Zile de operare	Data de începere	Tarife de la***
Nuremberg	miercuri, duminică	1 septembrie 2019	99 RON
Doncaster/Sheffield	marți, sâmbătă	3 septembrie 2019	99 RON
Billund	marți, sâmbătă	3 septembrie 2019	99 RON
Karlsruhe/Baden-Baden	luni, vineri	2 septembrie 2019	99 RON

Odată cu introducerea acestor destinații, va crește numărul zborurilor săptămânale efectuate de compania **Wizz Air** pe Aeroportul Timișoara, cu 16 curse, de la 42 la 58 de zboruri săptămânale. Din septembrie, compania aeriană **Wizz Air** va opera 19 destinații cu zbor direct din Timișoara, cu legături în 9 țări.

Prima cursă **Wizz Air** la Timișoara a fost în 31 octombrie 2008 - Londra-Timișoara-Londra, și de atunci, a transportat aproape 5 milioane de pasageri de la baza din Timișoara. În 2018, compania a transportat peste 730.000 de pasageri spre și din Timișoara.

FRECVENȚE WIZZ AIR CRESCUTE PE RUTELE DIN TIMIȘOARA

Destinație	Zboruri săptămânale	Lună de începere
Bari	3 de la 2	septembrie 2019
Brussels Charleroi	3 de la 2	septembrie 2019
Dortmund	3 de la 2	septembrie 2019
Memmingen/Munich West	5 de la 3	septembrie 2019
London Luton	12 de la 7	septembrie 2019

„Suntem încântați să anunțăm alocarea celei de-a treia aeronave la baza din Timișoara. Această investiție înseamnă mai multe locuri de muncă în România în cadrul **Wizz Air**, dar și multe oportunități accesibile de călătorie pentru clienții români. Mai mult, înseamnă și mai multe rute interesante spre Europa, cu acces facil, și din ce în ce mai multe destinații pentru pasagerii din Timișoara. Sperăm că cele patru noi zboruri din Timișoara către destinații interesante, cum ar fi **Billund** în Danemarca, **Baden-Baden** și **Nuremberg** în Germania și **Sheffield** în Marea Britanie vor fi bine primite de pasagerii noștri. Suntem siguri că noile curse vor aduce și mai mulți călători internaționali și vor consolida relațiile de business dintre România și restul Europei. Echipajul nostru prietenos, alcătuit din colegi români, este nerăbdător să vă întâmpine la bordul aeronavelor **WIZZ!**”, **Tamara Vallois, Head of Communications la Wizz Air.**

De ce sunt importante aceste destinații?

Billund - Danemarca este un oraș cu numai 6000 de locuitori, însă atrage anual peste 3 milioane de turiști deoarece este locul unde s-a născut și s-a dezvoltat o adevărată industrie în zona jucăriilor. Dacă în anii 30 era o inovație, astăzi toți copiii se joacă cu LEGO. **Billund** are astăzi nu doar fabricile marelui grup de jucării, ci și un parc tematic pe 14 hectare și un resort de distracții pentru toată familia. Astăzi, **Billund** este locul în care familiile cu copii, și nu numai, își pot petrece o săptămână, fără să se plictisească.

Odată cu legătura aeriană **Doncaster-Sheffield**, românii care locuiesc în centrul Marii Britanii, vor avea o destinație mult mai accesibilă pentru a veni în Timișoara. Întreaga regiune este foarte ofertantă și pentru turiști, dar și pentru industrie, fiind specializată pe industria metalurgică, și pentru mediul universitar – deoarece în **Sheffield** există o universitate importantă. **Manchester**, aflat la două ore distanță este un pol important pe piața de birouri din Marea Britanie. Aici sunt deschise birouri ale unor companii mari din toată lumea. Din acest motiv, și cei care lucrează în zona centrală a Marii Britanii vor putea fi atrași să viziteze Timișoara și regiunea de vest.

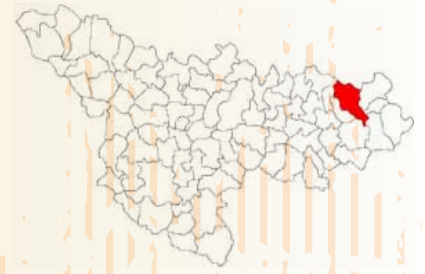
Nuremberg - Germania este un oraș important din Bavaria, centru turistic și economic. Compania **Siemens** are un rol foarte important din punct de vedere economic, fiind cel mai mare angajator din zonă. O treime din agențiile de cercetare din Germania se află în această regiune. Din punct de vedere turistic, este un oraș foarte ofertant, centrul fiind inclus în patrimoniul mondial UNESCO, alături de orașele vecine – **Bamberg**, **Regensburg**, **Rothemburg**. De asemenea, există o comunitate românească importantă în regiune.

Karlsruhe - Baden Baden acoperă o regiune situată în estul Franței și vestul Germaniei. **Karlsruhe** este polul economic, cu port la fluviul **Rhin**, centre de afaceri axate pe știință și tehnologie, IT și cercetare. **Baden Baden** este cea mai cunoscută stațiune balneară și de agrement a Germaniei, cu băi de pe vremea Imperiului Roman, cu centre spa de lux și dispune de toate facilitățile pentru petrecerea timpului liber în natură sau în interior, pentru relaxare. **Strasbourg** care găzduiește sediul Parlamentului European este la doar 40 de km de **Baden Baden**. În apropiere se află și **Heidelberg**, una dintre cele mai vechi și prestigioase universități din Europa. **Mannheim** este una dintre cele mai active zone industriale din această parte a Germaniei.

În concluzie, se mărește zona europeană accesibilă direct din Timișoara și în același timp **Banatul** și **Timișoara** au șanse sporite de a fi vizitate de turiști europeni.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL BIRoului DE RELAȚII PUBLICE AL AEROPORTULUI

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

UN PROIECT PENTRU CARE DORESC SĂ MULȚUMESC TUTUROR CELOR ÎMPlicaȚI ÎN REALIZAREA SA

MARCEL AVRAM, PRIMAR AL ORAȘULUI FĂGET

Deși iarna a refuzat să fie miloasă, pământul roase a primăvară. În curând vor veni ploile scurte peste pâine, peste iluzii, peste viață, fântâni, depărtări și iubire. Până atunci, potrivit mi-pasul cu Vasile Todî, mă

plimb prin parcul Făgetului, abia întorși de la cea mai frumoasă grădiniță din această parte a Țării Banatului. Am ținut să o vedem, cu atât mai mult cu cât „construcția ei, ne-a asigurat domnul profesor Marcel Avram, edilul Făgetului, a însemnat un proiect drag sufletului nostru.

Un proiect pentru care doresc să mulțumesc tuturor celor implicați în realizarea sa.”

Tot de la domnul primar am mai aflat că „până acum, în ultimii 10 ani, grădinița a funcționat într-o clădire a Protopopiatului Fă-

get, iar noul edificiu este rodul unui proiect realizat pe PNDL I, cu finanțare de 90% din partea Guvernului României și 10% cofinanțare din partea

Domnul prof. Marcel Avram, primarul orașului, alături de invitați la tăierea panglicii inaugurale

Consiliului Local. El face parte din cele 8 proiecte pe PNDL I implementate deja în orașul Făget. Atât Primăria, cât și Consiliul Local au acordat o atenție deosebită învățământului, astfel că 7 dintre aceste 8 proiecte au legătură cu unitățile de învățământ din oraș”, a conchis edilul Făgetului.

La ieșirea din clădire, îi dau dreptate doamnei Aura Danielescu, inspectorul general al învățământului timișean, care spunea la inaugurare că: „Rar mi-a fost dat să văd o grădiniță atât de frumoasă.”

Am mai înțeles de la domnul primar, că această instituție atât de dragă făgetenilor, și de necesară, desigur, a fost construită după ce administrația locală a câștigat proiectul „Construire grădiniță cu trei grupe, în orașul Făget”, prin Programul Național de Dezvoltare Locală I. Și tot dânsul ne-a asigurat că, din această primăvară, în curtea grădiniței urmează să fie montat un ansamblu de echipamente de joacă, pentru ca „proprietarii” să se poată bucura și de jocurile în aer liber.

RECUNOȘȚINȚA ESTE MEMORIA INIMII

Gârda Sebastian Olariu și Victor Feneșiu.

Despre acest moment, istoricul bănățean Dumitru Tomoni, ne-a spus: „Casele lui George Gârda și Sebastian Olariu au fost confiscate, iar Victor Feneșiu a fost trimis la Canalul Dunăre-Marea Neagră, unde, îmbolnăvind-se grav, moare la 30 decembrie 1952, în localitatea dobrogeană Valea Neagră, neavând parte nici măcar de un mormânt sau o slujbă religioasă, în ciuda faptului că, sprijinise toată viața Biserica Ortodoxă Română, fiind un creștin practicant și ani de-a rândul reprezentând Protopopiatul Făgetului în Adunarea eparhială a Episcopiei Caransebeșului și în Adunarea Națională Bisericească”.

Dacă este adevărat ce spunea Honore de Balzac, despre recunoștință, atunci inima ei, la sfârșitul anului trecut a poposit la Făget, atunci când trei dintre delegații de fală ai Făgetului, prezenți la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, de acum o sută de ani, au primit titlul de Cetățean de Onoare – post mortem, urmare a unui proiect inițiat de domnul profesor Dumitru Tomoni, și aprobat de Consiliul Local al orașului. Numele trecute în cartea grațitudinii făgetene sunt George

DIN RAFTUL CU POEZII FRUMOASE

Antiteze

Radu GYR

N-ai dezmierda, de n-ai ști să blestemi;
surâd numai acei care suspină
Azi n-ai zâmbi, de n-ar fi fost să gemi
de n-ai fi plâns, n-ai duce-n ochi lumina.

Și dacă singur rana nu-ți legai
cu mâna ta n-ai unge răni străine
N-ai jindui după un colț de rai
de n-ai purta un strop de iad în tine.

Căci nu te-nalți în slăvi până nu cazi
cu fruntea grea în pulberea amară.
Și dacă-nvii cu cântecul de azi
e c-ai murit cu lacrima de-aseară.

Rubrica elevilor

„FA, DOINA!”

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

Astăzi voi aborda o chestiune mai puțin previzibilă: originea unor interjecții. Despre una dintre ele, interjecția „fă”, am vorbit deja ieri, dar nu am arătat de unde provine interjecția cu pricina. Înainte de a vă lămuri, vă rog să observați că nu am vorbit despre etimologia interjecției fiindcă ar fi impropriu. Etimologia se ocupă cu originea și transformările unui anumit cuvânt. În cazul câtorva interjecții, vorbim despre formarea lor pe teren românesc.

Astfel, renumitul lingvist Alexandru Graur opina că „fă” este prescurtarea de la „fămeie”, în vreme ce interjecția înrudită cu ea, „fa”, este prescurtarea de la „fată”. Nuanța este foarte importantă fiindcă, de pildă, atunci când presa a preluat zicerea lui Victor Ponta, „fă, Doina”, unele publicații au transcris „fa, Doina”. Ceea ce, ați ghicit, îi falsifică starea civilă a doamnei ministru. (Apropo, în vocativ, corect este „Doino!”)

Așadar, conform unei asemenea origini, anumite interjecții nu se pot folosi decât în cazuri bine stabilite ce țin cont nu doar de statutul social, ci și de sex. Relația acestor interjecții devine și mai clară în clipa în care, prin analogie, putem deduce că interjecția „băi” este rezervată băieților, iar interjecția „bă” ar trebui se adreseze exclusiv bărbaților.

După cum vedeți, statutul interjecțiilor este mult mai rafinat decât pare la prima vedere. Și, dacă folosiți asemenea interjecții, fiți mai atenți, vă rog!

Prima poză din albumul grădiniței

Drumul spre școlile înalte se deschide aici...

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DOR DE EMINESCU LA LICEUL „ATANASIE MARIENESCU” din LIPOVA

Prof. CRISTINA IANCULESCU

Numai poetul,
Ca păsări ce zboară
Deasupra valurilor,
Trece peste nemărginirea timpului:
În ramurile gândului,
În sfintele lunci,
Unde păsări ca el
Se-ntrec în cântări.

În fiecare an, la jumătatea lunii ianuarie, gândurile noastre se îndreaptă, parcă mai mult ca niciodată, către Mihai Eminescu - „poetul nepereche a căru

operă învinge timpul”. Mihai Eminescu a fost și va rămâne întruparea literară a conștiinței românești.

Prin creația sa, el este prezent constant în existența noastră. Îl regăsim în cuvânt, în gând, în vis, dar și în suflet. Avându-l pe Eminescu în suflet, purtăm cu noi o bogăție rară, cea mai de preț comoră a limbii române, opera unui astru nemuritor, ce va străluci pe firmament cu o blândă lumină, iradiind prin veacuri frumusețe și armonie.

Elevii și cadrele didactice de la Liceul „Atanasie Marienescu” au marcat Ziua Culturii Naționale și împlinirea a 169 de ani de la nașterea poetului național printr-o activitate literar-artistică, organizată de catedra de limba și literatura română, în data de 18 ianuarie 2019, la Centrul de Documentare și de Informare.

Atât elevii de gimnaziu, cât și liceenii, au parcurs filele literaturii, pătrunși de frumusețea și de muzicalitatea creațiilor marelui poet, dovedind că poartă în suflet și în rostire profunzimea gândului eminescian.

În debutul activității, corul liceului a interpretat piesa muzicală inspirată din poezia *Sara pe deal*, sub îndrumarea doamnei profesoare Matei Cornelia. Atmosfera încărcată de sensibilitate a fost întregită prin recitarea unor crâmpie din universul liric eminescian de către elevii: Paul Rus - *Mai am un singur dor*; Daria Lung și Andreea Balint - *Ce te legeni*; Raluca Cosma - *De câte ori, iubito*; Ana Maria Ciulca - *Când amintirile*; Narcisa Pașca - *Noaptea*; Luca Feneșan - *Somnoroase păsărele*; Alexandra Șofineți - *La steaua*; Cristian Lupu - *Numai poetul*; Larisa Vancea - *Singurătate*; Maria Ciobanu și Alwin Zaban - *Replici*; Denis Iacobescu - *Crăiasa din povești*; Naomi Cârpean - *O, rămâi*; Loredana Păcurar - *Ce suflet trist*; Da-

riana Stoica și Claudiu Sadoschi - *Afară-i toamnă*; Damaris Crăciunescu - *Adâncă mare*; Denisa Belu - *La mijloc de codru*, Andreea Iorga - *Și dacă*.

Programul a cuprins și alte momente muzicale oferite de corul liceului, care a interpretat piesele „Somnoroase păsărele” și „Mai am un singur dor”. Activitatea a împletit armonios arta cuvântului, arta muzicală și arta plastică. Astfel, potențialul artistic și creativ al elevilor din clasele a V-a A, a VI-a A, a IX-a A, a IX-a D, a X-a B, a XI-a A și a XI-a B a contribuit la crearea unei perspective interdisciplinare, prin realizarea unor planșe sugestive care oglindesc personalitatea și opera „Luceafărului poeziei românești”. De asemenea, pentru a marca acest moment omagial, elevii au realizat o expoziție inedită de lucrări plastice inspirate din creațiile eminesciene, sub îndrumarea domnului profesor Iercoșan Marius.

Elevii Ionela Cioanca-Cloșcă și Daniel Cotoc din clasa a IX-a A, în ipostaza de prezentatori, au creionat atmosfera emoționantă a unei întâlniri de neuitat cu opera eminesciană. Întreaga activitate a fost coordonată cu multă dăruire de către doamnele profesoare Flueraș Lavinia, Guțiu Gianina, Oprîș Ancuța, Truț Daniela și subsemnata, Ianculescu Cristina, din dorința de a le insufla elevilor dragostea de poezie și gustul pentru valorile culturale perene.

SECȚIA PEDIATRIE din cadrul Spitalului Orașenesc Lipova a fost PARȚIAL REIGIENIZATĂ și ÎMBUNĂȚĂȚITĂ cu AJUTORUL UNOR VOLUNTARI CU SUFLET

Acțiunile voluntare au fost mereu unul din principalele obiective în orașul Lipova, aceste acțiuni vizând toate domeniile importante din comunitate: sănătate, educație, social, cultural. În ultimii ani, echipe de voluntari, tot mai numeroase, au dus voluntariatul la un înalt nivel, reușind să realizeze lucruri minunate pentru oraș și pentru cetățeni.

Acest gen de acțiuni nu a ocolit în primul rând domeniul sănătății, cel mai important pentru locuitorii orașului, și nu numai, și astfel Spitalul Orașenesc Lipova, unde mai existau unele secții, care mai aveau nevoie de ajutor și îmbunătățiri, a primit o mână de ajutor din partea voluntarilor.

Valentin Căldăraș alături de personalul medical al secției de pediatrie Lipova

Recent a venit rândul secției de Pediatrie din cadrul Spitalului Orașenesc Lipova să se bucure de o astfel de acțiune de voluntariat, fiind vorba despre o parte din Secția de Pediatrie a Spitalului din Lipova, care, la inițiativa lui Valentin Căldăraș, o persoană deosebită, implicată în acțiunile de voluntariat de mulți ani, cu multe acțiuni de acest gen desfășurate până în prezent, a fost parțial igienizată și îmbunătățită. Activitatea voluntară desfășurată la Secția de Pediatrie a cuprins parterul și încăperile de la etaj, acestea fiind igienizate, dotate și îmbunătățite, fiind realizat chiar și un colț de joacă pentru copii, cu dotările necesare.

Copiii Lipovei PREMIAȚI ÎN JAPONIA și INDIA

Krisztina Mate - locul I, alături de prof. Camelia Iordache

„urmări” frumoase și în acest nou an școlar, unele dintre premiile și titlurile dobândite în urma acestor concursuri, încă sosesc și în noul an 2019, și ajung în mâna și în sufletul acestor minunați copii, fiind surprize deosebite

Noi premii internaționale au sosit din Japonia și India pentru copiii Cercului „Atelierul Fanteziei” de la Clubul Copiilor Lipova. Competițiile internaționale desfășurate în anul 2018, la care au participat și copiii coordonați de prof. Camelia Iordache, din cadrul Cercului „Atelierul Fanteziei” - Clubul Copiilor Lipova, au ecou și

pentru ei, și mai ales, cel mai potrivit și frumos mod de a porni la drum în noul an.

Astfel că, în urma departajării, Cercul „Atelierul Fanteziei” din cadrul Clubului Copiilor Lipova a obținut în JAPONIA:

- premiul I, prin eleva Mate KRISZTINA.

Premiile obținute la competiția din Hyderbad - India, de către copiii de la Cercul „Atelierul Fanteziei”, sunt:

- medalia de aur - Mara CRISAN;

- premiul juriului - Raluca VESA și Raisa CSAPO;

- premiul special - Amalia SUCIU și Marisa GRODEL.

Rezultatele obținute în urma unor astfel de competiții nu sunt altceva decât rezultatele orelor nenumărate de muncă asiduă, a talentului înnăscut și a dedicării totale a acestor copii extraordinari.

„Tuturor copiilor, atât celor premiați în urma competițiilor, cât și celorlalți din cadrul Atelierului Fanteziei, le transmit cele mai sincere felicitări pentru toată munca pe care o depun zi de zi, pentru dragostea cu care lucrează și din care rezultă adevărate opere de artă”, a conchis în mesajul său, doamna prof. Cordonator, Camelia Iordache.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CINSTE PRIMARULUI BUNESCU ȘI CONSILIULUI LOCAL GIARMATA

Suciu ARON

Domnul primar, Virgil Bunescu salutând invitații

Așa cum am promis la finalul anului trecut, readucem în atenția dumneavoastră frumusețea „Balului pensionarilor”, organizat de Primăriei comunei Giarmata, prin câteva din impresiile celor prezenți. Impresii care, din motive de spațiu tipografic, nu au putut fi găzduite în luna care a găzduit evenimentul. Atât impresiile, cât și imaginile, vă pot oferi, încă o dată, atenția de care se bucură cei aflați la vârsta înțelepciunii, din partea conducerii de azi a primăriei Giarmata.

Prezentăm, pentru început, opinia actriței, Iuliana Crăescu, de la Teatrul Național Timișoara. „A fost o onoare să recit poezii în fața seniorilor din Giarmata, mai ales că ei ar putea să îmi fie părinți. A fost și o provocare, și sper că am reușit să ajung la sufletele lor. Organizarea „Balului pensionarilor”, de către Primăria Giarmata, este o idee binevenită.

Fiindcă a fost o sărbătoare închinată seniorilor din Giarmata, redăm și declarațiile câtorva participanți la Balul pensionarilor 2018: „Eu

am mai fost de două ori la bal în alți ani. De fiecare dată a fost tot mai frumos, iar 2018 am rămas impresionat, fiindcă a fost și mai bine. Mi-a plăcut tot, iar programul artistic a fost foarte reușit. Îi doresc domnului primar Virgil Bunescu multă sănătate și activitatea să îi fie cu mult succes”, a declarat domnul Vasile.

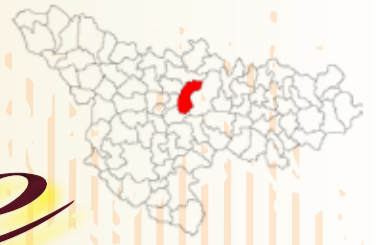
„E al treilea an de când sunt invitat să particip la Balul pensionarilor. E clar că, dacă ești gospodar și un bun cetățean în comună și îți plătești toate impozitele, atunci e normal să fii respectat de către primărie și de către domnul primar și să fii invitat. Balul a fost foarte bine organizat în fiecare an, iar acesta, din acest 2018, a fost foarte, foarte frumos. Eu îi doresc domnului primar Bunescu multă sănătate, fiindcă este un foarte bun gospodar. A făcut foarte multe pentru comună și în continuare îi doresc să facă la fel de multe. Domnul Virgil Bunescu e om de omenie și o realizat multe lucruri bune pentru comună. Eu sunt de ani și ani de zile aici, din 1968, venit din nordul Bucu-

vinei. Suntem oameni gospodari și oameni de omenie, la fel este și domnul primar, e un om de omenie”, a spus nea Ilie „Ne-a Ilie și atât!”, a ținut dânsul să sublinieze.

„Acest bal închinat pensionarilor este extraordinar. Anul trecut a avut loc la căminul cultural, dar anul acesta s-a mutat în sala sporturilor, unde a fost loc mult mai mare pentru mese și pentru jucat. Servirea mesei, mâncarea și programul artistic au fost la cel mai înalt nivel. A fost foarte frumos totul. E bine că primarul se gândește și la pensionari. Cinstesc primarului Bunescu și Consiliului Local Giarmata. E un primar excepțional. Noi, pensionarii, suntem foarte mândri de el. Dumnezeu să îi ajute domnului Bunescu și familiei lui. Într-un mandat și jumătate a realizat foarte multe în comună, iar una dintre marile lucrări pe care le-a finalizat este faptul că a asfaltat toate străzile, dar el vrea să facă mult mai multe proiecte, în continuare, în Giarmata”, a declarat Suciu Aron, în vârstă de 71 ani.

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Respectarea tradițiilor reprezintă cea mai sigură garanție că nu vom pieri ca neam

Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

Cred, îndreptându-mă spre Remetea Mare, că a trecut și ultimul îngheț, și mai cred că, primăvara nu se va lăsa mult așteptată. Răsăritul a năucit găzele cu un strat de brumă, a tocat firele mărunte de iarbă, și toate plantele cu frunzele subțiri ca bețele și cu semințe pufoase au ieșit la lumină împrăștiind puf pe jos. E februarie, și în clădirea primăriei oamenii hărnicesc. Pentru a-l întâlni pe domnul primar a trebuit să gonesc bidivii de sub capota mașinii.

Domnule primar, într-o vreme în care școlile se confruntă cu lipsa apei curente și a grupurilor sanitare necorespunzătoare, a curților neamenajate și neîmprejmuite corespunzător, a interioarelor și a clădirilor degradate, comuna Remetea Mare poate fi un model privind buna funcționare a acestei instituții vitale unui popor. Cum ați reușit?

▶ Asupra acestui aspect cred că e bine să las să vorbească părinții elevilor, cadrele didactice, și nu în ultimul rând, elevii, adeverații beneficiari ai condițiilor create.

Am fost la școală și am aflat, de la cadrele didactice, de la conducerea școlii, că se bucură de

tot spriinul dumnevoastră.

▶ E firesc să se întâmple astfel, cu atât mai mult cu cât eu trăiesc convins că dezvoltarea personalității unui copil, formarea sa pentru viață, începe odată cu prima zi de școală. Sigur, noi asigurăm o parte din infrastructura necesară, restul, greul ca să zic astfel, rămâne în sarcina dascălilor, și mai ales, mai ales, a părinților! Iată, alături de noi, acum când stăm de vorbă, sunt consilierii ai noștri, care cunosc la fel de bine efortul pe care l-am depus în acest sens.

De la acești domni consilieri am aflat, înainte de a veni la dumnevoastră, că în acest an nu numai că veți continua munca la proiectele începute, dar veți aborda și lucrări noi.

▶ Este adevărat, numai că, așa cum ți-am mai spus, din cauza birocrăției, a acestei birocrății extreme de stufoase, și care efectiv ne obstrucționează de multe ori, din cauza acestei birocrății, cum spune românul, batem pasul pe loc. E trist, dar este adevărat. A, să nu uit, tot din cauza birocrăției întârziem extinderea spațiului la primărie, aici unde, odată cu creșterea numărului de locuitori se cere un spațiu adecvat.

Știu că urmăriți cu deosebită grijă toate proiectele, dar pentru acest an aveți un proiect căruia îi acordați o atenție sporită.

▶ Da, un proiect foarte mare, și pentru care, atât eu, cât și colegii consilieri ne zbatem, un proiect al canalizării, un proiect extrem de necesar pentru toți locuitorii.

Aveți speranțe pentru ca în acest an să se finalizeze?

▶ Realist vorbind, nu. Depinde în bună măsură finalizarea sa de cei de la Aquatim.

Un alt obiectiv al dumnevoastră este păstrarea tinerilor în comună și atragerea de noi familii tinere acordându-le tot felul de facilități. Chiar și spații pentru sport.

▶ Păi, în anul care a trecut am reușit să terminăm două terenuri de sport cu suprafață sintetică, și sincer, m-am bucurat să văd un număr mare de tineri prezenți din chiar ziua deschiderii. Și pentru că ai adus vorba de tineri, după o discuție cu consilierii noștri am hotărât să mai realizăm un PUZ, în localitatea Ianova.

O la fel de mare atenție purtați și pentru sărbătorile locale, și când spun asta, mă gândesc la rugi.

▶ Dragă Roxana, respectarea tradițiilor reprezintă cea mai sigură garanție că nu vom pieri ca neam.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru amabilitate.

▶ Și eu îți mulțumesc.

Rubrica elevilor

Cu CALM, DESPRE „VAI”, „MIAU”, „ZBRRR”, „PLEOSC”, „MĂI”, „BĂI”

Prof. univ. dr. MARCEL TOLCEA

Cu siguranță, interjecția face parte dintre părțile de vorbire mai puțin băgate în seamă în spațiul rubricii mele. Pentru cei care au terminat școala de multă vreme, reamintesc aici că interjecția este o parte de vorbire neflexibilă care exprimă senzații, sentimente, îndemnuri, stări sufletești, manifestări sau zgomote. Interjecție este și atunci când spui „hai”, și atunci când spui „vai”, „miau”, „zbrrr”, „pleosc” sau „măi”, „băi”.

Acum, că am văzut, în linii foarte mari, cum e cu interjecția, să vedem care sunt valorile ei stilistice. Și mă refer aici la interjecțiile interpelative fiindcă două dintre ele au făcut carieră în România postcomunistă. Prima dintre ele a fost celebra interpelare a președintelui, la acea dată, Ion Iliescu. Aflat la Constanța, șeful statului a reacționat, la întrebarea mai neplăcută a unui jurnalist din Constanța, pe nume Paul Pârveu, cu celebra reacție „măi animale!” Formula a făcut carieră, dar este transcrisă mereu greșit, cu virgulă după „măi”. Cei care scriu așa nu știu că substantivele în vocative, însoțite de interjecții, nu se despart prin virgulă de interjecția respectivă atunci când formează împreună o unitate de sens.

Sfatul Bisericii

CARE ESTE MOTIVUL PENTRU CARE NU ARE COPILUL MIC NICI UN STRES?

ARHIMANDRIT SIMEON KRAIOPOULOS

Copilul mic, în principiu, nu are nici un stres. Stresul îl au cei mari, de îndată ce conștientizează responsabilitatea pe care o au pentru ei înșiși, responsabilitate pe care o au în viața lor. Aceia au stres. Copilul nu se stresează. Care este motivul pentru care nu are copilul mic nici un stres? Nu numai pentru că rațiunea, mintea lui nu sunt încă mature, ci tocmai pentru că se încrede în mama și în tatăl lui. Un copil care nu are mamă și tată, care nu are pe nimeni, plânge, plânge, până când își dă sufletul plângând. Dar când are mamă și tată care-i zâmbesc, care-l țin în brațe, care-l hrănesc, care au grijă de el, acel copil nu are nici o problemă. Și lumea întregă să piară și copilului nu-i pasă.

Când omul se încredințează în felul acesta lui Dumnezeu, nu mai are nici un stres. Chiar este posibil lucrul acesta. Vă rog să luăm aminte, pentru că nu este ceva imposibil. Este foarte posibil. Orice om, orice probleme sau greutăți ar avea, se poate încredința lui Dumnezeu, așa cum se încredințează copilul mic tatălui său. Astfel te preia Dumnezeu. Ba, chiar mai mult! Mult mai mult se îngrijește Dumnezeu de omul său, decât se îngrijesc părinții de copilul lor.

Aceasta nu înseamnă că omul nu-și face treburile sale. Nu munca este aceea care-l consumă pe om, nu este oboseala cea care-l epuizează. Pe omul din ziua de azi în mod deosebit îl epuizează, îl consumă stresul pe care și-l face singur.

PENTRU SĂNĂTATEA DUMNEAVOĂSTRĂ

RÂDEȚI!

DR. VASILE VIȘĂOAN

Râsul reprezintă una dintre căile importante de vindecare a bolilor, și nu puțini sunt cei care au reușit să vindece diverse afecțiuni în acest fel. O echipă de cercetători de la Universitatea Stanford din California, a demonstrat că, râsul acționează ca un „drog”, pentru că activează aceiași centrul nervos ca și cocaina, de exemplu.

Terapia prin râs sau „râsoterapia” nu este recunoscută oficial, dar s-a constatat că persoanele care zâmbesc des sunt mult mai binedipuse decât restul și, în plus, au un nivel crescut al secreției de endorfine, neurohormonii produși de glanda pituitară, cu rolul de a contracara efectele stresului și ale durerii.

Asociat cu sănătatea, starea de bine și longevitatea, râsul este cel mai bun medicament pentru trup și pentru suflet, recomandat tuturor, și în orice cantitate. Efectele sale sunt cerificate de istorie și de Gelotologie, știința râsului, care-l recomandă ca terapie, aplicată în cabinetele medicale.

Din albumul cu poze al primăriei

Sportul are puterea de a schimba lumea

(Nelson Mandela)

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LUCRĂRI DE ASFALTARE STRĂZI ÎN COMUNA DUMBRĂVIȚA

Primăria Dumbrăvița și societatea PORR Construct SRL au semnat, în luna care a trecut, contractul de dezvoltare a infrastructurii rutiere pentru două loturi de străzi. Cele două loturi însumează 32 de străzi: 12 străzi în Lotul 1, respectiv 20 de străzi în Lotul 2.

În Lotul 1 sunt cuprinse străzile: Belgrad, București, Buenos Aires 1, Buenos Aires 2, Constanțin Brâncuși, Salvador Dali, Antonio Gaudi, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Brasilia, Sofia și Kiev.

Din Lotul 2 fac parte străzile: Rozelor, Arinului, Terra, Baka, Pictorilor, Centaur, Iza, Alunului, Cetinei, Phoenix I, Phoenix II, Gramma, Saturn 2, Piatra Craiului, Zenit, Ursa Mică, Cometei, Dimitrie Cantemir, Alexandru Lăpușeanu și Ferveția II.

Lucrările vor fi achitate cu fonduri de la bu-

getul local (5.135.432,31 lei pentru Lotul 1 și 4.517.617,15 lei pentru Lotul 2), iar termenul de finalizare a lucrărilor este de 11 luni de la predarea amplasamentului.

Domnul primar Victor Malac analizând condițiile contractuale

Drumurile nu vor fi realizate în ordinea enumerată în cuprinsul Loturilor.

Societatea PORR Construct SRL este o filială controlată, în proporție de 100%, de către Porr Bau GmbH, una dintre cele mai mari companii de construcții din Austria, care oferă și servicii complete în construcții de clădiri, construcții civile și infrastructură.

Primăria Dumbrăvița avea cuprins în planul de dezvoltare a infrastructurii rutiere și un al treilea Lot de străzi.

Licitația pentru atribuirea lucrării a fost însă contestată, așa că va putea semna un contract pentru lucrări, doar în momentul soluționării contestației.

Lotul 3 cuprinde 11 străzi: Lehart Ferencz, Rembrandt, Alexandru Movilă, I.L. Caragiale, Tisa, Arhimede, Piersicului, Albastrosului, Arany Janos, Ludovic Spiess și Joseph Haydn.

AUTOMOBILIȘTII DIN DUMBRĂVIȚA AU LUAT PARTEA LEULUI LA GALA CAMPIONILOR AUTOMOBILISM & KARTING TIMIȘ

Pe 21 ianuarie 2019 a avut loc cel mai important eveniment festiv din lumea sportului cu motor, premiera Campionatului de Automobilism și Karting Timiș, ediția a XVIII-a, denumită „Gala Campionilor Automobilism & Karting Timiș 2018”.

De buna organizare a evenimentului s-a ocupat, și de această dată, Comisia de Automobilism și Karting din cadrul ACR Timiș, prin președintele Ladislau Marius Giurisici-Firuleasa.

La eveniment au fost prezenți reprezentanții instituțiilor publice, precum Jandarmeria Română, Poliția Rutieră sau Poliția Locală Timișoara, pri-

mari și viceprimari din diferite comune timișene, dar a onorat cu prezența și Adrian Tal, directorul executiv al Direcției de Sport și Tineret Timiș.

Chiar dacă s-au confruntat cu mari probleme pe parcursul campionatului, la gală ACS Dumbrăvița a fost în lumina reflectoarelor, prin sportivi, arbitri, administrație, conducători de club, dar și sponsori. Puternicul echipaj Marius Giurisici – Bogdan Vlădușel a câștigat detașat în Clasamentul Clasei I și la Open „Sergiu Gao” Tirla a urcat și el de două ori pe prima treaptă a a podiumului, dat fiind faptul că a triumfat atât la Clasa a-III-a, cât și la categoria DriftTimShow.

La feminin, tot dumbrăvițencele au fost în prim plan: echipajul Kerstin Wolf - Claudia Oprinescu a câștigat detașat, în fața echipei Grama-Barmayoun, ba mai mult, Kerstin Wolf s-a clasat pe locul I și în clasamentul mașinilor Hybrid!

Secția de automobilism și karting din cadrul ACS Dumbrăvița a devansat Schoko Baroque Constructim Racing Team în clasamentul pe echipe din cadrul Campionatului de Automobilism Timiș 2018.

Kartingul a fost dominat și de această dată de

sportivi ajutați de dumbrăvițeanul Balázs Nagy. În clasamentul Kids, Alessia Nagy a urcat pe prim treaptă, urmată fiind de Vlad Mereșan și de franțuzoaica Maeva Gilles.

La super sport, Victor Nagy a terminat pe locul I, urmat în clasament de Darius Nițu și de Alexandru Nagy. Int. Balazs Ladislau Marius Firuleasa Giurisici a anunțat deja calendarul competițional pe 2019, care va începe cu tradiționalul Raliu al Mărțișorului din 16 Martie.

Rally Sprint & Kart Dumbrăvița se va organiza și în acest an pe data de 29 iunie 2019.

Mihai Eminescu, omagiat la Dumbrăvița

Ziua Culturii Naționale, care se celebrează în fiecare an în data de 15 ianuarie, a fost sărbătorită la Dumbrăvița, prin acțiunile întreprinse de elevii și profesorii Școlii Gimnaziale din localitate.

Tot în data de 15 ianuarie se împlinesc 169 de ani de la nașterea celui mai mare poet al literaturii

române, Mihai Eminescu.

Elevii din clasele a-VII-a și a-VIII-a, împreună cu profesoarele de limba română, Luca Violina și Popi Miruna au depus coroane omagiale la grupul statuar din fața școlii: Mihai Eminescu, Petőfi Sándor și Ioan Slavici.

La eveniment a fost prezentă doamna Ildikó Dénes – directoarea adjunctă a școlii, împreună cu elevii de la secția maghiară.

Din partea Bisericii Ortodoxe a participat părintele Adrian Nicola, care este și directorul Școlii Gimnaziale Dumbrăvița.

După festivitatea de depunerea a coroanelor, elevii s-au adunat în sala de festivități a școlii, unde au urmărit o prezentare în Power-Point despre viața poetului Mihai Eminescu, după care au participat la un concurs de cultură generală cu aceeași temă.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

XVI.
Újszentesi Farsangi Habaré
Spectacol de farsang în Dumbrăvița
„...és ma este szaktünk a világ összes bajával”
2019. február 22-én, 19.00 órától
az Újszentesi Sportcsarnokban
Mindenkit szeretettel várunk!
A belépő ingyenes!
Támogatóink az Újszentesi Helyi Tanács és a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház
Szerezzétek el mindenkit a Farsangi előadásra 2019 február 22-én,
19.00 órától, a Sportcsarnokban!
Vá așteptăm cu drag la spectacolul de Farsang, în data de 22 februarie 2019,
de la ora 19.00, la Sala Polivalentă!

Foaiia de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Mă bucur când sunt rugat de copiii Lugojului să facem o poză împreună

Francisc BOLDEA - Primar al orașului Lugoj

Plecând din orașul murdar Timișoara spre Lugoj, pentru a-l întâlni pe domnul profesor Boldea, am spus și în numărul trecut, că pentru mine, gugulancă de pe Valea Bistrei, dânsul va rămâne mereu „domnul profesor”, un coleg drag m-a asigurat că dacă îl voi

convince pe acest edil să candideze la primăria Timișoarei, îmi va ridica o statuie în inima sa. I-am răspuns cu memorabila frază a lui Lascăr Catargiu: „Majestate, aiasta nu se poate!” Citind interviul de mai jos, va înțelege, deși știe, ce înseamnă pentru domnul profesor Boldea, Lugojul.

Domnule primar, într-un un splendid prolog-testament, rostit în anul 1819, pe scena de la „Cișmeaua roșie”, cu ocazia primului spectacol cu o piesă în limba română, în București, Iancu Văcărescu spune: «V-am dat teatru, vi-l păziți / Ca un lăcaș de muze; / Cu el curând veți fi vestiți / Prin vești departe duse; / În el năravuri îndreptați, / Dați ascuțiri la minte, / Podoabe limbii noastre dați / Prin românești cuvinte!»

► Da, dacă îmi aduc bine aminte, dialogul nostru s-a oprit rândul trecut la fostul cinematograf „Victoria”.

Exact.

► Și dumneata dorești să reluăm conversația noastră tot cu un edificiu artistic. Este adevărat? Da!

► Ei bine, Teatrul Municipal „Traian Grozvescu”, care reprezintă o emblemă a orașului nostru, a suferit în ultima perioadă intervenții serioase și atent supravegheate. Când spun asta, te asigur că el a fost reabilitat, în spațiul său interior, în totalitate. Începând cu balconul, apoi cu scaunele și terminând cu scena. Și tot pentru teatrul nostru am achiziționat un pian valoros, Yamaha, un pian cu tonuri bogate.

Vă propun să ieșim din teatru...

► Nu înainte de a te ruga să fii prezentă în sală la unul din spectacolele sale.

Vă promit, domnule primar. Până atunci, însă, să trecem, vă rog, și pe la strandul orașului, că după primăvara care bate la ușă, se zărește vara.

► De acord. Până la venirea mea în fruntea administrației lugojene, strandul și bazinul acoperit erau locurile oamenilor străzii, iar terenul urma să ajungă la o familie de romi. Ei, în ziua de 1 mai a acestui an, vom da în folosință strandul cu șase bazine și bazinul acoperit cu patru jacuzzi.

De la strand la sport?

► În domeniul sportului, noi nu am avut nici o echipă în superligă, azi avem mai multe echipe în superligă!

Imi puteți spune câteva din ramurile sportive

performante?

► Desigur: volei, lupte libere, lupte greco-romane, gimnastică. Fără a uita de echipa de handbal aflată în divizia B, ori cea de fotbal aflată în divizia C.

De ce ați început să schimbați la față orașul, venind dinspre zonele periferice.

► Așa mi-am propus de la început, ținând seama că oamenii locuiesc, în majoritatea lor, în cartiere și gândind astfel, am hotărât să ajung cu munca mea la fereastra lor, metaforic vorbind.

O mare satisfacție...

► Cea mai mare, fiindcă dacă mă duc azi în aceste cartiere, cu ziarști sau cu oricine altcineva, și o bătrână care a gătit o plăcintă, văzându-ne, ne va ieși în cale, poftindu-ne să gustăm din plăcintă. O astfel de onoare îți aduce și o imensă bucurie a muncii tale. Sigur, e una din satisfacțiile pe care le încerc ca primar în urma muncii mele. Mă bucur, de asemenea, cu sinceritate îți spun, atunci când în apropierea Bisericii Greco-Catolice văd seara cupola de lumini, ori în preajma sărbătorilor de iarnă, atunci când trecând prin apropierea bradului sunt rugat de copiii Lugojului să facem o poză împreună.

Ascultându-vă, cu atenție, îmi amintesc, domnule primar, că românul spune că «nu îi poți mulțumi pe toți»...

► Are dreptate.

CEREMONIAL RELIGIOS-MILITAR LA LUGOJ

La sfârșitul lunii trecute, în urbea lugojeană, a avut loc un ceremonial religios-militar prilejuit de sărbătorirea a 100 de ani de la înființarea Regimentului 90 Infanterie (25 ianuarie 1919 – 25 ianuarie 2019), primul regiment românesc înființat după Primul Război Mondial, în Transilvania.

După intonarea Imnului de Stat al României a urmat cuvântul de bun venit, adresat de Col. Ion Teca, comandant al Batalionului 183 Artilerie Mixtă General „Ion Dragalina” – continuatorul tradițiilor ostășești în orașul de pe Timiș. Domnul General în retragere, Conf. Univ. Dr. Mircea Mândru (ultimul comandant al Regimentului 90 Infanterie Lugoj) a vorbit despre istoricul Regimentului 90 Infanterie, despre importanța acestei zile și despre monumentul ridicat în anul 1994 și reabilitat anul acesta, ce are menirea de a reaminti sorgintea primei structuri militare din Transilvania-Banat.

Acțiunea a continuat cu câteva alocuțiuni susținute de invitați, printre care, domnul consilier al Ministrului Apărării Naționale, Narcis Bălăsoiu, generalul Nicolae Lupulescu, desemnat ca reprezentant al Statului Major al Apărării, colonelul în rezervă, Mircea Cosma, reprezentant al Uniunii ASTRA Sibiu și domnul primar, Francisc Boldea.

Activitatea a luat sfârșit cu depunerile de coroane și cu defilarea militarilor lugojeni, în aplauzele celor prezenți.

Sport

MIRUNA PRICOP

Miruna Pricop (elevă la Liceul Tehnologic Aurel Vlaicu), legîtimată la Clubul Sportiv Școlar Lugoj, a reușit să se claseze în primii nouă atleți ai României, la categoria seniori (n. 1996, 1995...) și în primii cinci atleți la tineret (n. 1997-1999), în cadrul finalei de sală a Campionatului Național de tineret-seniori, competiție ce s-a desfășurat în perioada 6-7 februarie la sala de atletism Ioan Soter, din Centrul Sportiv Național Lia Manoliu, din București.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

PENTRU CÂȚI ANI ANTERIOR SE POATE ACORDA INDEMNIZAȚIA DE CONCEDIU DE ODIHNĂ NEEFECTUAT?

Concediul de odihnă NU se pierde și nu se prescrie. Dreptul la concediu de odihnă plătit anual este garantat tuturor salariaților și nu poate forma obiectul vreunei cesiuni, renunțări sau limitări (art. 144 din Codul muncii). Potrivit art. 149 din Codul muncii, salariatul este obligat să efectueze în natură concediul de odihnă în perioada în care a fost programat, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege sau atunci când, din motive obiective, concediul nu poate fi efectuat.

În cazul în care salariatul din motive justificate, nu

poate efectua, integral sau parțial, concediul de odihnă anual la care avea dreptul în anul calendaristic respectiv, cu acordul salariatului, angajatorul este obligat să acorde concediul de odihnă neefectuat într-o perioadă de 18 luni, începând cu anul următor celui în care s-a născut dreptul la concediul de odihnă anual.

Atenție!

Compensarea în bani a concediului de odihnă este posibilă numai la încetarea contractului de muncă. Dacă salariatului nu îi încetează raportul de muncă va efectua concediul de odihnă în natură.

„CU ACESTE DRUMURI VOM TERMINA DE ASFALTAT TOT ORAȘUL”

Conducerea Primăriei Municipiului Lugoj a făcut cunoscut proiectul, prin care, drumurile din Lugoj vor fi complet asfaltate.

„Unul dintre proiectele mari, pe care le avem în vedere anul acesta, este asfaltarea mai multor drumuri din municipiu. Este vorba de 34 de străzi de diferite lungimi, la care avem proiectarea terminată și banii asigurați, și care le vom scoate la licitație în această primăvară, după aprobarea bugetului pentru acest an. Cu aceste drumuri vom termina de asfaltat tot orașul. Lugojul are 252 de străzi”, ne-a declarat domnul Francisc Boldea, edilul municipiului.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foiaia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Informăm toți cetățenii comunei, că începând cu 01.02.2019, în cadrul Primăriei Berzovia funcționează Noul Serviciu de Evidență a Persoanelor, care va deservi și cetățenii din Măureni

Cornel Gabriel NIȚĂ - Viceprimar al comunei Măureni

Domnule viceprimar, ne revedem după câteva luni de la trecuta noastră întrevvedere, întrebându-vă, din începutul conversației noastre, care sunt problemele de actualitate cu care se confruntă primăria comunei noastre în momentul de față?

▶ La ora actuală cele mai mari probleme sunt cele legate de: gestiunea deșeurilor, șantierele în lucru, și nu în ultimul rând, de pesta porcină.

Vă rog să-mi vorbiți, dacă se poate, despre fiecare. Cu ce începem?

▶ Cu problema gestionării deșeurilor.

Vă rog.

▶ Gestionarea deșeurilor are ca scop și economisirea unor resurse naturale prin reutilizarea părților recuperabile și reducerea efectului lor asupra sănătății oamenilor, a mediului, respectiv, și a comunei în care locuim. Astfel, cu cât cantitatea de gunoi este mai mare, cu atât vom

plăti mai mult. Pentru a menține costul gunoierului și al scădea, trebuie să selectăm cât mai bine, pentru reducerea cantității. Deșeurile reciclabile trebuie depuse curate în containerele speciale. Deșeurile provenite din construcții se transportă de către primărie, contra cost, la depozitul special amenajat.

Despre ceea ce dumneavoastră ați numit «șantier în lucru», ce îmi puteți spune?

▶ Cel mai mare proiect în desfășurare este „Proiectul de canalizare al Comunei Măureni”, un proiect de utilitate pentru comună, însă ca orice șantier, crează un grad de disconfort. Suntem siguri, că odată cu finalizarea proiectului, investiția își va merita efortul.

Și iată-ne ajunși, cu dialogul nostru, la acea boală extrem de contagioasă, numită «pesta porcină», și la măsurile care se cer pentru evitarea ei.

▶ Având în vedere situația epidemiologică în care se află țara noastră, în urma confirmării unor focare de pestă porcină africană, se impun următoarele măsuri: interzicerea cumpărării de porci din locuri necunoscute, fără crotaliu și

fără certificat sanitar veterinar de sănătate eliberat de medicul veterinar; Intrarea în adăposturile animalelor cu îmbrăcăminte cu care ați umblat pe stradă; Creșterea porcilor doar în spații îngrijite, fără posibilitatea de a veni în contact cu alți porci străini de gospodăria proprie; Hrănirea animalelor cu resturi de mâncare provenită de la carnea de porc gătită sau cu resturi vegetale de pe câmp etc.

Odată cu înființarea serviciului SPCLEP Berzovia la ce serviciu sunteți arondați?

▶ Informăm toți cetățenii comunei, că începând cu 01.02.2019, în cadrul Primăriei Berzovia, funcționează Noul Serviciu de Evidență a Persoanelor, care va deservi și cetățenii din comunele Măureni, Ramna și Vermeș. Toate cele patru comune sunt deprinse de SPCLEP Bocșa și sunt luate pe linia de evidență la Noul Serviciu pentru Eliberarea Actelor de Identitate din localitatea Berzovia, care deservește cele patru comune cu aproximativ 10.000 de persoane.

Domnule viceprimar, vă mulțumesc.

Expoziții locale

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE PĂSĂRI ȘI ANIMALE MICI DE RASĂ DIN MĂURENI

La Căminul Cultural Măureni, în zilele de 11 și 13 ianuarie 2019, în intervalul orar 9-18, a avut loc Ediția a II-a, a „Expoziției locale de iepuri, porumbei, păsări de curte și păsări exotice”, organizat de ACPAMR Măureni.

La expoziția cu participare interjudețeană au putut fi admirate peste 400 de exemplare din cele mai valoroase specii de păsări de curte și animale mici de rasă. Acest eveniment a fost organizat în memoria membrului fondator, dar și a președintelui asociației, domnul Constantin Știr, care a plecat mult prea devreme la cele veșnice.

Tot în cadrul expoziției au fost răsplătite și cele mai frumoase exemplare, cu diplome și cupe. Premiarea a fost oficiată de primarul Comunei Măureni, domnul profesor Brian Filimon, care împreună

cu Consiliul Local Măureni a oferit tot sprijinul acestei manifestări.

Domnul primar, Brian Filimon alături de premiați

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. LUCIA MUȚULESCU

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

AICI MI-AM ÎNVĂȚAT PROPRII COPII ȘI PE DISCIPOLII MEI SĂ IUBEASCĂ ADEVĂRUL ȘI SĂ URASCĂ MINCIUNA

DELIA MICURESCU - SCRITOARE, MEMBRĂ A UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Mi-a căzut recent în mână o carte, despre care, Vasile Todî spune că „face parte din acele cărți minunate, care s-au născut din harul autorilor, stămit de personaje reale”. Ascultându-l, i-am amintit că o astfel de carte se cere reeditată, fiind mereu cerută atât de cititorii anonimi, cât și de majoritatea celor

prezenți la edițiile „Festivalului Vânătorilor” din Bata, precum și de primarii din Țara Banatului. Cartea semnată de doamna Delia Micurescu, se cheamă: „Bade Ioane”. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, doamna Delia Micurescu scrie... dar mai bine să o las pe dânsa să povestească:

„Scriu când satul doarme. Și pâcla dimineții a îmbrăcat plaiurile cu veșmânt delicat, risipindu-se subtilă în calea zorilor. E liniște... E pace... E limpede... În cugetul meu...”

Deodată, neastâmpăratul ielelor mă cheamă. Să cuprind zările. Să risipesc negura. Să trezesc satul. Să dezmeticesc oamenii. Să îi îmbrățișez într-un strigăt nemărginit. Al disperării. Să-i învăț mersul.

Să le eliberez cătușele înlănțuite din închipuirile lor.

Mă opresc la marginea drumului. Drumul trece pe lângă mine. Nu se oprește nici o clipă. Cobor în iarba udă. Stropi înlăcrimați de rouă mă învioarează. Mă trezesc. Îmi frec ochii. Îmi dezmoțesc degetele. Iau o pană albă și înșir vorbe multe. Slove de duh. Scriu vorbele pe o hârtie albă, lungă. Nesfârșit de lungă. Nu se mai termină. Nu mă opresc. N-am cum să mă opresc. Ielele nu-mi dau pace... Scriu... Scriu pentru satul care doarme tihnit... pentru Badea Ion... Și-mi revărs neastâmpărul peste tânguirea doinei... Peste sudoarea frunții... Peste poveștile tâluite cu har în gura satului...

„Bade Ioane” este cartea mea. Este o carte scrisă din dragoste. Pentru sat. Pentru Badea Ion... Din dragoste pentru toți cei care i-am pomenit în ea. Și pentru mulți alții, pe care îi voi mai pomeni, de-acum înainte...

Lumea satului mi-a fost dragă dintodeauna. Aici m-am născut. Aici am crescut. Aici mi-am învățat proprii copii și pe discipolii mei să iubească adevărul și să urască minciuna. Aici mi-am găsit toate înfățișările dragostei. De la cea materială, până la cea conjugală. De la dragostea pentru sat, până la oamenii lui de acum... și de odinioară.

Aici, l-am întâlnit pe Badea Ion, care îmi este bărbat, confident, sfătuitor; un bun tată pentru fe-

tele noastre și... personajul principal al scrierilor mele. Intelligent, prietenos, iute la mânie și mai iute la împăcare. Abil vânător, cu patima codrului în sânge, de care promite că nu se lasă până la moarte. Iubitor de dreptate, lipsit de gustul amar al răzbunării. Chiar să fie o persoană și un personaj complex? Ori așa îl văd eu?... Și-l văd așa, de mică, de când m-a fascinat, alergând pe uliță cu capul între umeri. Și-acum, peste ani, a devenit izvorul meu de inspirație.

Îți dăruiesc, Bade Ioane, această carte. Așa cum ți-am promis. În anul aniversării a jumătate de veac, trecând prin viața ta, așa, pe furiș. Parcă toate au fost ieri. Și azi e atât de târziu...

Oare cât va mai fi de acum înainte?... Fie ca toate visele noastre să prindă aripi în zborul spre înalt, în acest sat, unde am fost hărăziți să ne purtăm destinul!

Mulțam, Ioane, că ți-ai oprit timpul atât de prețios, cel al trudei tale pentru ogorul străbun! Și-n serile de iarnă ți-ai făcut vreme să fii înțeleptul meu povestitor.

Mulțam, Bade Ioane, că mi-ai îngăduit să nu-ți port grija cuvenită, de nevastă cuviincioasă, și să hoinăresc prin grădina aleanurilor mele din care a răsărit OMUL, ca un miracol al vieții...”

Dragi cititori, nu vi se pare că această mărturisire aduce cu un poem în proză?

ISTORIA UNEI PORECLE

ROXANA FURDEAN

Am întâlnit în minunata carte a doamnei Delia Micurescu, un cognomen, sub care este cunoscută familia lui Badea Ion în arealul comunității: „A lu' Călitu”. M-am întrebat, și mă întreb și acum, câți își mai amintesc, dacă au știut vreodată, că această paronime dat neamului Micureștilor își are rădăcinile în neamul nobil a lui Ivan Kalita, urmașii legendarului Riurik. Dinastie ce s-a păstrat în venele prinților Gorceakov, Dolgoruki, Bariatinski și Odoevski.

Dar vorba autoarei: „Cine știe și cu numele astea? Poate sunt predestinate.”

DIN LUMEA LUI „BADE IOANE”...

DELIA MICURESCU

Dumnezeu nu dă dreptul oamenilor să creadă în destin. Dumnezeu este Veșnicia. Destinul și-l clădește omul prin puterea voinței proprii. Dumnezeu îi arată calea. Iar omul își alege sensul. Pășind cu dreptatea ori cu păcatul. Și drumu-i atât de scurt. Clipa înghite infinitul, fără a avea nici măcar o firimitură de milă pentru cel ce trudește pe drum.

În cărți trebuie să cauți taina înțelepciunii.

Să nu uităm cu ce înaintași ne putem mândri. Cinci fii de țărani din Bata au absolvit primii Preparandia din Arad, la 1820. Patrichie Popescu, arhimandrit al Eparhiei Aradului, cu studii de filozofie la Seghedin, juridice la Pesta și teologice la Arad. Profesor la Seminarul Teologic din Carloviț, egumen al unor mănăstiri sârbești, vicar al Episcopiei Vârșetului. Ca profesor prim la Arad s-a îngrijit de disciplina școlară, introducând sistemul tabelar. A întemeiat prima bibliotecă a Preparandiei. Sărbii s-au temut să-l ridice la rang de mitropolit, de teamă că va ajunge de talia marelui Andrei Șaguna.

Alte figuri luminate ale secolului al XIX-lea,

care s-au ridicat de pe băncile satului nostru au fost Ioanichie Nestor, învățător de onoare în Cercul de învățământ Căpâlnaș, apreciat de Alexandru Mocioni pentru nobila sa carieră dascălească. Iar fiul său, Romulus Nestor, de asemenea profesor și preot al Preparandiei din Arad.

Demnitatea înaintașilor va trebui să deschidă drumul nostru către lumina înțelepciunii spre a sluji cu credință onoarea școlii de la sate.

Ce frumos e să iubești în taină!

Blestem de plugar bătan: „Cine mă scoate din sat / N-aibă loc de alinat! / Nici lemnu uscat de cruce / Nici la groapă cine-l duce.”

Viața la țară era aspră. Îi prefăcea și pe oameni, deopotrivă. Nu puteau trăi altfel. Trudeau. Greșeau. Se judecau. Se iertau. Și mai pe urmă, uitau.

Și totul se repeta. Ca o povară ce apasă acele unui ceasornic grăbit spre clipa ce se scurge alene în nisipul clepsidrei.

FABULĂ PENTRU CEI MICI

BOIERUL ȘI ARGATUL

Un boier, călare pe-o frumoasă iapă, Trebuind să treacă într-un loc o apă Peste-o punte-ngustă - și fiind grăbit, Și-a chemat argatul și i-a poruncit:

- Ia-mi în spate iapa
Și mi-o trece apa!
- Nu pot, zise omul lăsând nasu-n jos.
- Hm! făcu boierul foarte mâniaș:

*Leneșul la toate
Zice că nu poate.*

Din albumul primăriei

Edilul comunei Bata, domnul Ion Micurescu (cu tricou alb), în mijlocul oaspetilor

PAGINA REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

A ajuns binele să fie răsplătit cu rău și răul să fie văzut ca bine

Țmi place să pornesc la drum cu o clipită înainte de răsăritul soarelui. Să văd pe drum frumusețea zorilor care uneori durează cât o iubire. E minutul de bucurie tânără pe care mi-l dăruiesc cotidian, după care, timpul reintră în drepturile sale, adică pe umerii noștri. Și de pe umeri, ușor,

coboară pe vârful peniței. Sau, după caz, pe tastatura laptopului.

La primăria din Biled ajung la timp pentru a reuși să realizez un interviu cu domnul primar. Fie el și scurt.

Domnule primar, mi-ați spus din clipa în care am intrat în birou că nu doriți, chiar din a doua lună a anului, să discutăm despre realizări, despre proiecte, etc. De acord cu dumneavoastră fiind, doresc să axăm dialogul nostru spre alte subiecte, și să vă întreb ca tânăr edil, cunoscându-vă interesul pentru generațiile mai tinere, despre o problemă serioasă a tinerilor din ziua de azi.

▶ Păi ei, tinerii de azi, au mai multe probleme, depinde de la care te referi.

La greutățile pe care le întâmpină tinerii, în marea lor majoritate absolvenți de facultăți, în a

găsi un loc de muncă.

▶ Da, le este greu, și este și mai greu de abordat această problemă pe care toată lumea o resimte.

Este de vină societatea în care ei trăiesc?

▶ Și ea, pentru că în sânul acestei societăți tinerii văd cum a ajuns binele să fie răsplătit cu rău și răul să fie văzut ca bine. Vorbeam de societate, dar și ea are partea ei de vină; să nu uităm că societatea de care vorbim este formată din oameni. O societate în care minciuna, ura, nemunca, au ajuns la loc de cinste. Și în această societate, dumneavoastră, cei care aveți condeiul, dumneavoastră formatorii de opinie aveți, fără îndoială, o parte din vina acestei societăți.

Noi?

▶ Da Roxana, voi, pentru că dacă voi veți fi mai selectivi cu știrile pe care le oferiți cetățenilor, mai circumspecți cu „vedetele” pe care le promovați ca fiind valori, multe s-ar îndrepta în sistemul educațional. O direcție greșită, dar arătată de oamenii responsabili tinerilor ca fiind bună, duce la pierderea unei generații întregi. Acum este adevărat că tinerii zilelor noastre sunt extrem de grăbiți, vor rezolva problemele lor, de azi pe mâine. Ei, asta nu se poate!

De ce, domnule primar?

▶ Fată dragă, în țara asta, în multe domenii, ca

Cristian DAVID - Primar al comunei Biled

să nu spun în toate, că vorbim de administrație, că vorbim de industrie sau agricultură, se pun piedici în drumul bunului mers al dezvoltării...

Cine le pune, domnule primar?

▶ Măi, asta nu știu nici eu. Dar, ce pot să-ți spun este că nu ne împiedecăm noi singuri, noi românii. Ele ne sunt puse din altă parte, din acea parte care se ocupă și de învrăjbirea noastră ca neam.

Domnule primar este mai trist azi poporul român decât era înainte de 1989?

▶ Dragă, și atunci aveam neajunsurile vieții, dar pretențiile erau mai mici. Ori, și în a dori, în a avea pretenții, trebuie să existe simțul măsurii. Nu poți să ceri să ai autostrăzile Germaniei peste noapte.

Vreți, nu vreți, dacă tot am ajuns la infrastructură, fie ea și rutieră, fie ea și a Germaniei, tot vă întreb despre lucrurile împlinite ale anului trecut sub administrația dumneavoastră.

▶ Și dacă eu te rog să lăsăm pentru o viitoare întâlnire această curiozitate la care aștepți răspuns?

Sunt de acord.

▶ Îți mulțumesc Roxana pentru înțelegere, dorind încă odată să subliniez importanța selecției în distribuția informațiilor în profesia voastră. Și când spun asta, nu fac nici o aluzie la tine, știind, asemeni tuturor, că jurnalul interregional „Banatul” are o sită bună.

KALVARIENBERG

Apropiindu-mă dimineața de Biled, opresc de fiecare dată, preț de câteva minute, într-un loc unde vorba lui Sadoveanu: „Curge de sus o lumină înfricoșată”, dindărătul căreia, dacă ești bine deschis la minte și la simțire, vei auzi chiar glasul lui Dumnezeu. Este „Kalvarienberg” sau „Monumentul Calvarului”, emblema localității Biled.

Movila situată la 1 km sud-est de localitate, pe șoseaua Torontalului, având o înălțime de 8m și un diametru de 50m, era strajuită, încă din anul 1837, de o cruce, după cum reiese din raportul episcopului romano-catolic Lonovics. Când a fost ridicată această cruce, și cine a ridicat-o, a rămas până astăzi o enigmă.

Tot din raportul episcopului se știe că anual, în Vinerea Mare, la ora 6 dimineața avea loc o procesiune la această cruce.

Se mai știe că, din inițiativa parohului romano-catolic de Biled, Paul Novak, între anii 1869-1872 au fost zidite popasurile care amintesc de patimile lui Isus Cristos, popasuri cunoscute sub numele de Calea Crucii. Calvarul (Kalvarienberg) a devenit emblema localității, având o valoare simbolică deosebită și străjuind destinele bilezenilor de-a lungul vremii.

DE LA BIROUL NOSTRU AGRICOL

CE SANCTIUNI RISCĂ FERMIERII CARE NU RESPECTĂ CONDIȚIILE DE ACCESARE A SUBVENȚIILOR

Fermierii care își vor depune cu întârziere cererile de finanțare riscă să fie sancționați, în funcție de cât de mult a fost depășită data limită și în funcție de motivele întârzierii. Depunerea cererilor unice, are ca termen stabilit data de 15 mai.

Doar în cazurile de forță majoră și de circumstanțe excepționale, fermierul nu va fi sancționat pentru depunerea cu întârziere a cererii de finanțare, însă în acest sens trebuie să prezinte documente justificative care să-i poată dovedi situația excepțională.

Sunt recunoscute următoarele cazuri de forță majoră și de circumstanțe excepționale:

– Incapacitatea profesională pe termen lung a

beneficiarului;

– O catastrofă naturală gravă care afectează pu-

ternic exploatarea agricolă;

– Distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea agricolă;

– O epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau întregul șeptelul sau, respectiv, culturile beneficiarului;

– Exproprierea întregii exploatarea agricole sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

Dacă beneficiarul depune cererea de finanțare cu întârziere, fără a avea un motiv întemeiat care să-i justifice întârzierea, acesta va suferi o reducere de 1% pe zi lucrătoare, pentru sumele la care ar avea dreptul în anul respectiv.

PAGINA COORDONATA DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Aveți grijă de sănătatea dumneavoastră!

Cătălin MIHART - chirurg

Domnul doctor Cătălin Mihart este unul dintre oamenii cu care Deta se mândrește. Fiu al locului, cu o familie frumoasă și o carieră impresionantă, s-a întors printre ai săi după terminarea facultății

pentru a susține activitatea medicală din oraș. Așa l-am găsit când am mers să-i luăm interviu. Tocmai ieșise dintr-o noapte de gardă și ne-a rugat, din modestie, să nu adăugăm interviului o poză cu sine, cum obișnuim, ci cu colegii săi. După multe insistențe, am căzut de acord asupra ilustrației de mai sus.

Domnule chirurg Cătălin Mihart, aveți o poveste de viață impresionantă, ați muncit mult, ați perseverat prin învățătură și v-ați atins visul, această profesie extraordinară. Cine v-a influențat educația? Părinții, dascălii? Ați avut modele în viață? Oameni ale căror reușite ați vrut să le egalati sau să le depășiți?

► Educația, categoric, a fost influențată de părinții mei, dar influențată în sensul încurajării, modelul cel mai de preț în viață fiind

chiar tatăl meu. A fost un om deosebit, un dascăl deosebit. Din păcate l-am pierdut la terminarea facultății și nu a mai apucat să mă vadă terminând și specializarea în chirurgie.

Cu toate greutățile, nu v-ați lăsat doborât de viață, nu ați renunțat. Studiul organismului uman, cu tot ceea ce implică el, este un proces deosebit de dificil, iar aplicarea cunoștințelor dobândite presupune asumarea multor riscuri, fiecare om fiind diferit. Ce v-a făcut să alegeți această meserie? Ce v-a apropiat de medicină?

► Pasiunea pentru medicină s-a născut din atlasele și poveștile surorilor mele, care, de asemenea, au îmbrățișat această meserie, dar decizia a venit în momentul când (tatăl meu fiind operat) am avut ocazia să petrec destul de mult timp în spital de-a lungul vizitelor și am văzut pentru prima dată o sală de operații. Experiența și-a pus amprenta asupra mea astfel încât să îmi doresc să petrec cât mai mult timp acolo.

În acest moment există multe lucruri care funcționează greșit în sistemul medical. Mulți doctori aleg să plece în străinătate pentru a profesa. Dumneavoastră ați decis să rămâneți în țară, și, mai mult, în orașul nostru, de ce?

► Într-adevăr, sectorul medical este un sector cu probleme și nu doar la noi, ci și în țări cu economie puternică. Există plusuri și minusuri în orice domeniu și oriunde în lume. Da, pleacă medici din țară, dar pleacă și medici din Germania și din Franța în SUA sau Elveția, de exemplu. Medicii români pleacă în prezent, cred, din lipsă de oportunități, mai

mult decât din cauza salariilor, care, în ultimii ani, au crescut semnificativ.

Medicina performantă se poate face și în spitale mici, spitalele mari ar trebui să fie soliciitate doar pentru cazuri speciale și grave. De aceea am rămas „acasă”, a fost o provocare să reîncep activitatea chirurgicală în Spitalul Deta și este, în continuare. Chirurgia presupune mult efort, responsabilități, dedicare, dar am găsit un colectiv profesionist și, încet-încet, am făcut pași înainte și suntem mândri de activitatea noastră, efectuând aproape 300 de operații pe an pe o secție cu șapte paturi, ceea ce nu este puțin. În prezent efectuăm aproape o treime din operații pe cale laparoscopică, sperăm ca în viitor să fim și mai activi și să găsim sprijin pentru dotări suplimentare de echipamente și aparatură, să putem oferi pacienților servicii medicale de calitate.

Suntem în sezonul rece. Știm că în această perioadă tot mai mulți oameni se îmbolnăvesc și ajung pe mâna doctorului. Ce sfaturi le puteți oferi cititorilor noștri în ceea ce privește menținerea stării de sănătate pe timp de iarnă?

► Sezonul rece nu este doar sezonul virozelor și al gripei, ci și al decompensării afecțiunilor reumatice, de aceea sfătuim oamenii să poarte îmbrăcăminte adecvată, să evite frigul și umezeala, eforturile fizice fără mișcări de încălzire în prealabil și, în caz de disconfort, să se adreseze medicului.

Dialog realizat de

prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

TREI GENERAȚII PE SCENĂ

HELEN ALBA

În cadrul Forumului Democrat al Germanilor din Deta (FDGD) s-a înființat, în anul 2014, grupul de dansuri populare germane „Edelweiss”. În timpul anilor acest grup s-a dezvoltat și numără acum 53 de membri cu vârsta între patru și 60 de ani: grupa mică (preșcolari și școlari), grupa de tineret (elevi de gimnaziu, care dansează în portul de „Kirchweih”/rugă Recaș) și grupa de adulți (părinți și bunici, ei dansează în portul adulților din Bacova). „Edelweiss” participă la manifestări ale etnicilor germani din Deta, Timișoara, Lenauheim, Variaș, Arad, Nițhidorf, Reșița.

Foto: Gerhard Șamanțu, președintele FDGD

Dar au trecut și granițele țării, dansând cu succes în Ungaria, Germania și chiar la Brüssel, invitați în Parlamentul European. Instructorii grupului sunt Gerhard și Elena Șamanțu.

ZIUA Micii UNIRI - ÎN DETA

prof. CRISTINA VĂLCEA

Cu ocazia zilei de 24 ianuarie, a avut loc în Deta un spectacol pentru realizarea căruia „și-au dat mâna” reprezentanții Liceului Tehnologic „Sf. Nicolae” (prin doamna director Morariu Letiția și doamna director adjunct Rădoi Simona), ai Centrului Cultural Deta (prin domnul Ovidiu Ivancea) și ai Primăriei și ai Consiliului Local (prin domnul primar Petru Roman și doamna viceprimar Mateescu Adina). Evenimentul a marcat 160 de ani de istorie, 160 de ani de când, sub conducerea lui Al. Ioan Cuza, au fost unite Moldova și Țara Românească. Coordonați de profesorii Spătăreanu Nicuța, Popescu Alina și Teucă Darius, elevii au marcat evenimentul cu multe cântece, dansuri și punerea în scenă a piesei de teatru „Moș Ion Roată și Unirea” de Ion Creangă.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foiaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Când ieși pe stradă, să poți privi lumea cu fruntea sus, că tu ți-ai făcut datoria

Ori de câte ori îl întâlnesc pe domnul profesor Ovidiu Doța, îmi pare că vine numai din limpezișuri de viață rodnică, numai din dumbrăvi văratice, din curți de școli împărătești. Stăpân mereu peste un imperiu de răbdare și politețe, dânsul poartă în glas și ochi, cumpăna bunilor și străbunilor săi.

Domnule primar, cunoscându-vă ca pe un om care nutrește un profund respect pentru moșii săi, doresc să știu dacă ați urmat ca dascăl, ca director de școală, și dacă urmați azi ca primar, un îndemn primit în neamul dumneavoastră?

► Îmi amintesc cu drag un îndemn al bunicului meu, care spunea așa: „Băiete, la început de an să ai în vedere că îndatoririle față de comunitate primează. Când ieși pe stradă să poți privi lumea cu fruntea sus, că tu ți-ai făcut datoria. Și niciodată să nu pretinzi înaintea de a da tu însuți comunității ceea ce i se cuvine. Buna-cuviință să-ți fie călăuză în tot ceea ce vei fi și vei face în viață”. Este moto-ul după care m-am călăuzit în toți acești ani de când am devenit profesor, și mai ales, în vremea din urmă, ca primar.

Pentru că ați amintit de «începutul de an», îngăduiți să vă întreb, dacă veți urma exemplul altor colegi de a majora impozitele și taxele în comună?

► Consiliul Local a stabilit să păstrăm aceleași valori ale impozitelor și taxelor, deși în multe localități din țară ele au fost majorate cu 25-30%. Am contat pe faptul că toți consătenii mei înțe-

leg necesitatea de a își achita datoria față de bugetul local, ca pe o îndatorire cetățenească, de onorabilitate.

Drept pentru care, consilierii noștri au considerat a păstra aceeași regulă a reducerii cu 10% a cuantumului contribuției, în condițiile în care se achită integral sumele aferente până cel târziu la sfârșitul lunii martie a.c. Aceeași regulă se aplică și în cazul persoanelor juridice. Repet, doar dacă sunt „la zi”, cu plata impozitelor și a taxelor cuvenite la bugetul local.

Domnule primar, nu cred că este lipsit de interese să așteptăm locuitorii comunei ce se întâmplă în caz de întârziere, ori neplată a taxelor de care vorbim?

► Se aplică legea fiscală, care prevede pașii de urmat în această situație: somație de plată, blocarea contului, executarea silită. La fel se procedează și în cazul persoanelor fizice. Dar, eu vreau să cred că suntem oameni de bună înțelegere și tocmai de aceea nu doresc să se ajungă în situații limită, de genul acesta. Gândiți-vă că întârzierea atrage după sine majorări și alte penalități. Vine vremea scadenței și vor plăti mult mai mult. Pentru că, orice ar face, nu pot evita achitarea acestor sume datorate comunității.

Cu toții, în egală măsură, beneficiem de aceste facilități de cum ieșim în stradă: trotuare, drumuri, apă, canal și așa mai departe. Or, toate acestea se înfăptuiesc cu bani din bugetul local, sub formă de cofinanțare. Cei mai mulți bani provin din surse guvernamentale și europene, pe baza proiectelor pe care le depunem în vederea înfăptuirii obiectivelor propuse.

Dar, nu despre aspectele acestea vreau să vă vorbesc. Lecția bunei-cuviințe, pe care eu am

primit-o încă de copil, o cunosc, într-o formă sau alta, toți locuitorii comunei Topolovățu Mare.

O problemă des întâlnită la alte administrații, este a acelor care nu achită obligațiile pentru concesionarea pășunilor, motivând că «n-au venit subvențiile».

► Cei care nu își achită concesiunea, conform contractului, se pun, de drept, în postura celui care consimte să renunțe la pășunea respectivă. Drept urmare, i se reziliază contractul și se organizează licitație pentru a se atribui altcuiva pășunea. La fel se procedează cu cei care se folosesc de clădiri sau utilaje aparținând Primăriei. Dar, cred că vor fi puțini restanțieri de genul acesta, așa că, fac apel la cei în cauză, să nu dea ocazia de a declanșa măsuri de genul, celor despre care am pomenit adineauri.

Poate considerați că este prea devreme să abordăm problema apei în plină iarnă, dar...

► Da, este puțin cam devreme să aduc clarificări mai devreme decât în primăvara acestui an. Societatea înființată, fiind în coordonarea Consiliului Local, își va intra în atribuțiuni.

Se vor monta apometre?

► Da, vom monta apometre și vom intra în legalitate în privința aceasta. Sunt restanțe vechi, volumul de muncă este mare, cuprinde toate cele șase localități, dar odată și odată trebuia pornit la treabă și făcut ordine și în privința asta. Pentru că noi toți – comuna, în speță - plătim apa la Apele Române, curentul, cheltuielile de întreținere și funcționare a stațiilor de pompare etc. dar nu toți, din păcate, plătesc acest serviciu.

Dialog CONSEMNAȚ DE

ROXANA FURDEAN

DOMNUL Vasile Todi,

Uă mulțumim că ați dat curs invitației noastre de a-l sărbători, împreună, pe Mihai Eminescu, cea mai strălucită voce a scrisului românesc din toate timpurile. Să-l omagiem după cum i se cuvine, ca unii ce rezonăm cu glasul său, al celui care ne-a reprezentat, dincolo de vederi politice, de orientări economico-sociale și religioase, punând mai presus de fire interesele nației române. Iar nația de azi îi ridică numele la rang de sărbătoare națională a culturii.

Mihai Eminescu este expresia pură și clocotitoare a adevărului netrucat, a omului de caracter și de onoare, a celui care a fost și fi-va, cât lumea, prezent în zestrea noastră de spiritualitate românească. El a făcut să cadă măștile celor ce mimau patriotism, urzind planuri meschine, în interesul unui popor, vai, atât de obidit, aflat atâtea veacuri sub vremi.

Poetul și gazetarul Mihai Eminescu au existat într-o singură ființă ce și-a înălțat glasul până la ceruri, implorând pronia divină întru alinarea suferinței poporului său. Prea s-au înfruptat unii și alții - ciocoi cei vechi, lingăii domnești și cei puși în slujba politichiei - nărăviți în rele, spre a-i uzurpa poporului acestuia până și dreptul elementar la o viață cât de cât curățită de răutăți și de prea multe poveri apăsătoare.

Poezia sa avea muzicalitate, ritm, efervescență, clocot și tunet, ca spre a detona supapa atunci când neamul nu mai putea suporta atâtea nedreptate. Gazetăria era arma celui nesupus și neînregimentat

politic, era instrumentul aceluia care nu dădea socoteală pentru scrisul său decât lui Dumnezeu și propriei conștiințe. El vorbea și scria în numele adevărului, dreptății, simțului etic, al moralității și îndumnezeirii.

Eminescu a scris poate cea mai frumoasă rugăciune a tuturor timpurilor. Ea a fost atât de apreciată, încât a fost recitată chiar de Papa Ioan Paul al II-lea, la Vatican, în limba română. Ascultați cum sună textul rugăciunii.

Noi ce din mila Sfântului
Facem umbră pământului,
Rugându-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor.
Ascultă-a nostre plângeri,
Regina peste îngeri;

Din neguri te arată,
Lumină dulce, clară.
O, Maică Preacurată
Și pururea Fecioară, Marie!
Crăiasă alegându-te,
Îngenunchem rugându-te:
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie.
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire.
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară,
O, Maică Preacurată
Și pururea fecioară, Marie!

Era acel om ce aducea cu sine un suflu nou, un strigăt de dreptate. El a găsit mereu acel conven-tum potrivit; netemător și dârz, a șlefuit îndelung cuvântul ce exprimă adevărul.

Dacă Eminescu ar trăi - scria Simion Mehedintzi - în fiecare dimineață m-aș duce până la poarta casei lui, așteptând să-i văd fața. I-aș săruta mâna și aș pleca fericit, chiar dacă nu mi-ar spune un singur cuvânt. Prin Eminescu, poporul român a ajuns la nemurirea făgăduită de Zamolxe.

Ce frumos ești tu, Mihai Eminescu, și ce frumoși sunt oamenii care nu te uită!

Prof. ANE-MARIA DANE,

DIRECTOR AL ȘCOLII GIMNAZIALE TOPOLOVĂȚU MARE

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foiaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Atât prin conținut, cât și prin calitatea grafică, jurnalul interregional „Banatul” nu are corespondent

Sabin Valentin LAZĂR - Secretar

Ploile cu miros de mușcăciuni nu cred să mai anunțe alte zăpezi. Într-o știre de ultimă oră, șmecherie ziaristică, aflu că vin zile de primăvară. Dar, cine să mai creadă? Februarie fără viscole, e vorba bunicului, o șmecherie cu ghivent, asemănător frazelor pe care le scot unele fete de la

meteo. Oricum ar fi, de la Victor Vlad Delamarina, iarna nu se mai vede. Străzile comunei sunt curate și bine îngrijite. Oameni gospodari, primar pe măsură. În incinta primăriei, primul om pe care îl întâlnesc este domnul secretar. Și cel dintâi interlocutor pentru acest număr al jurnalului nostru.

Din ce an vă aflați în slujba oamenilor din comuna Victor Vlad Delamarina, domnul secretar?

► Din 2004!

Carevasăzică, de 15 ani lucrați cu actualul primar.

► Da, și te asigur că ne înțelegem foarte bine.

A reușit domnul primar să construiască în primăria localității o atmosferă de bună înțelegere. Suntem ca într-o familie. Crede-mă, aici se vine cu drag la lucru!

Care este starea dumneavoastră civilă?

► Sunt căsătorit, m-am căsătorit în anul 2017, și după trei ani, am trăit bucuria nașterii primului băiat, Bogdan – Alexandru, iar în 2013, a venit pe lume al doilea fecior, Darius-Andrei.

Care e pentru dumneavoastră lucrul cel mai de

preț?

► Familia!

Familia. La oficierea căsătoriilor ce le spuneți celor doi parteneri?

► Să se respecte, să creadă unul în celălalt și să găsească puterea de a trece peste orice supărări împreună. Și să nu uite niciodată vorba bătrânească: „Lași pe dracul, și da-i peste tac-su!”

Cum a început anul acesta pentru dumneavoastră, domnule secretar?

► Cu formalitățile pe care trebuie să le facem la fiecare început de an. Și când spun asta, mă gândesc la dispozițiile și hotărârile administrației.

Apar probleme din începutul anului?

► Sigur, una din ele și cea mai mare, este aceea că nu avem buget. Ori, așa cum este bine știut, absența bugetului ne întârzie activitatea. Aflați într-o astfel de situație, nu putem face nici o achiziție, nu putem face nici o plată. Și de aici...

Ei, se rezolvă...

► Da, dar trebuie să ne înțelegă și furnizorii.

Anul care a trecut?

► Un an bun, un an în care vreau să cred că administrația locală a reușit să rezolve toate problemele cetățenilor noștri. Acum apar, desigur, și probleme nerezolvabile ale unor cetățeni, dar ele nu țin de competența noastră.

Controalele instituțiilor abilitate cum v-au găsit?

► Bine, am avut un control al Curții de Conturi și am ieșit bine.

Dacă tot ați amintit de Curtea de Conturi, vă întreb și eu, cum stați cu colectarea taxelor?

► Bine, în mare parte bine, deși unul din sfaturile celor de la „curte”, a fost o mai mare exigență în această privință. Dar, o parte din cei care sunt datornici sunt firme aflate ori în insolvență ori în faliment.

Dar, dincolo de aceste probleme, investițiile în comuna Victor Vlad Delamarina și-au urmat cursul.

► Da, am finalizat canalizarea Herendești – Petroasa, am terminat lucrările la terenul de sport...

Că veni vorba de terenul de sport, pot să vă întreb și de terenurile pentru tineri?

► Sigur, lucrăm în acest sens la acordarea unor terenuri pentru tineri, unele proiecte fiind deja finalizate. Și sperăm ca în acest an să putem începe distribuția loturilor.

Proiecte pe PNDL?

► Chiar la sfârșitul anului trecut administrația comunei a reușit să definitiveze un proiect pe PNDL, pentru asfaltarea străzilor.

În ce localități?

► În Herendești și Petroasa-Mare.

Cum este primit în cadrul comunității dumneavoastră, jurnalul interregional „Banatul”?

► Nu mai rețin unde am citit că o astfel de publicație e unică în țara noastră. Este adevărat! Atât prin conținut, cât și prin calitatea grafică, jurnalul interregional „Banatul” nu are corespondent. Revenind la întrebarea ta, consătenii mei așteaptă cu bucurie apariția lunară a „Banatului”!

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

În data de 30 ianuarie 2019, orele 12,00, s-au convocat membrii Consiliului Local comunal Victor Vlad Delamarina, în vederea participării la ședința ordinară a Consiliului Local Comunal Victor Vlad Delamarina, care a avut următoarea ordine de zi:

1. Proiect de hotărâre privind acoperirea definitivă din excedentul bugetului local a deficitului secțiunii de dezvoltare a bugetului local pe anul 2018.

2. Proiect de Hotărâre privind stabilirea criteriilor și a metodologiei de acordare a ajutoarelor de urgență, în baza Legii nr. 416/2001, privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

3. Proiect de hotărâre privind aprobarea execuției bugetare pentru anul 2018.

4. Proiect de hotărâre privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru proiectul „Modernizare drumuri sătești în comuna Victor Vlad Delamarina”.

5. Proiect de hotărâre privind aprobarea cofinanțării pentru proiectul „Modernizare drumuri sătești în comuna Victor Vlad Delamarina”.

6. Proiect de hotărâre privind aprobarea modificării tarifelor de salubritate practicate de către „Retim ecologic service S.A.”, în raport cu utilizatorii serviciului de salubritate pentru activitatea de colectare și transport al deșeurilor municipale, desfășurată în Zona 0 a județului Timiș, în baza contractului de delegare prin concesiune a activității de colectare și transport a deșeurilor nr. 1746/22.09.2017.

7. Proiect de hotărâre privind aprobarea organigramei și a statutului de funcții.

8. Proiect de hotărâre privind rețeaua școlară a unităților de învățământ preuniversitar, de pe raza comunei Victor Vlad Delamarina, pentru anul școlar 2019-2020.

9. Diverse.

La ședință au fost convocați a participa următorii consilieri: Bejinaru Vasile, Cuth Andrei, Drilea Dănuț Ioan, Hanczig Ștefan, Hodobaș Ioan Doru, Miloș Gheorghe Petru, Moise Cristian Nicolae, Leută Nina Gbriela, Piesz Carol Iohan, Sărbu Ioan, Sima Ioan și delegat sătesc - Teslevici Nelu.

PRIMAR, IOAN CRISTIAN CARDAS

Toate proiectele de hotărâre au fost aprobate în unanimitate, devenind astfel hotărâri!

DE LA BIROUL NOSTRU AGRICOL

SUBVENȚIA PENTRU TINERET BOVIN, ÎN 2019

DR. VASILE VIȘĂOAN

Crescătorii de animale interesați de condițiile de acordare a Ajutorului Național Tranzitoriu Zootehnic (ANTZ) în campania 2019, trebuie să știe că cererea unică se depune de la 1 martie și până pe 15 mai.

Cei care se vor încadra în condițiile necesare pentru a încasa subvenția pe cap de animal, beneficiarii subvenției minime pe cap de animal, adică ANTZ, sunt fermierii, crescători de animale din speciile bovine, înscriși în evidența APIA cu cod unic de identificare, în funcție de criteriile de eligibilitate, pentru schemele: ANTZ 7 – Lapte și ANTZ 8 – Carne.

Pot cere subvenția fermierii persoane fizice sau persoane juridice, care desfășoară o activitate agricolă în calitate de deținători legali de animale, potrivit prevederilor legislației în vigoare.

În categoria beneficiarilor de plăți se încadrează și cooperativele agricole prevăzute la art. 6 lit. e) din Legea nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

DIN ISTORIA CONSĂTENILOR NOȘTRI UCRAINENI

Comunitatea ucraineană din Banat, așezată în câteva sate din zona Lugojului, s-a constituit îndeosebi între anii 1908-1918, prin colonizarea unor domenii latifundiare, scoase la vânzare de către proprietarii lor nemți și unguri, situate în partea de sud a Imperiului Austro-Ungar de atunci. Coloniștii ucraineni, care și-au cumpărat loturi de pământ, proveneau din zonele muntoase și sărace ale Transcarpatiei, din localitățile situate în dreapta Tisei, iar alții, în număr mai mic, din zona huțulă a Bucovinei.

După anul 1970, numeroși etnici ucraineni din satele maramureșene și bucovinene cumpără gospodăriile nemților emigrați, populând numeroase localități, care devin majoritar ucrainene (Pogănești, Dragomirești, Știuca, Remetea Mică, Bârsana etc). În ultimii 15-20 de ani a avut loc o deplasare în masă a ucrainenilor maramureșeni spre Banat, care au venit din localități al căror relief cuprindea numai păduri și fânețe, pentru a se stabili în această zonă unde puteau lucra în agricultură.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VERMEȘ – CAPITALA PORTULUI BĂNĂȚEAN

FRUMUSEȚEA ACESTEI ZILE VA INTRA ÎN ISTORIA COMUNEI

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

nare a bănățenilor români, a bănățenilor nemți,

„Balul portului popular ediția IV-a” a însemnat o zi de neuitat, o zi de povestit nepoților și nu numai. Căci ce poate fi mai frumos decât o întâlnire cu bănățenii, fie ei din pustă ori din munte, îmbrăcați în portul lor strămoșesc. O adu-

ucraineni, maghiari, sârbi, bulgari, a oamenilor făloși, care își poartă cu drag straietele din lada cu zestre, păstrate cu mare grijă pentru a se bucura de ele și generațiile următoare, așa cum ne bucurăm noi și poate cei demult plecați.

Vă imaginați cu cât dor m-am întors eu, gugulancă, în Carașul meu drag, la o astfel de întâlnire? O întâlnire, despre care domnul Ion Iacob Damian, primarul comunei îmi spunea: „Te rog să dai întâietate în pagina revistei imaginilor. Și în numărul următor, impresiilor. Să vadă și cei care nu au putut fi prezenți ce zi bi-

necuvântată am trăit noi azi la Vermeș. Pentru că frumusețea acestei zile va intra în istoria comunei.”

Urmez îndemnul domnului primar, lăsând mai mult pozele să vorbească, găzduind în numărul viitor și impresii ale participanților. Voi consemna totuși, că această sărbătoare din ziua de 9 februarie 2019, s-a desfășurat din grija Primăriei comunei Vermeș, a Centrului de Informare Turistică și a Căminul Cultural Cassian R. Munteanu.

Doris Damian, ținându-și în brațe viitorul numit Dario Ștefan. Un viitor care aduce tot mai mult cu... bunicul

Câtă de liniștită stă Ariana Florina Pârvan, în brațele tatălui ei

MULȚUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI - ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Banatul va rămâne întotdeauna fruncea, chiar dacă multora nu le cade bine acest lucru

Prof. Ioan FENCHEA

Continuăm, la îndemnul domnului primar Petru Carebia, dialogul nostru cu domnul profesor Ioan Fenchea, un dascăl care a încercat, și a și reușit, să ne convingă de-a lungul convorbirii, că educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.

Domnule profesor, cum ar putea școala să trezească interesul pentru cartea tipărită și pentru cultură?

► În primul rând prin desconggestionarea programelor școlare, prin accesibilizarea limbajului din unele manuale, prin schimbarea sistemului de evaluare a cunoștințelor elevilor la finalul

unui ciclu de învățământ. Dacă la liceele cu profil tehnologic se acceptă medii cuprinse între 1-4 la „Evaluarea Națională”, atunci ce să mai așteptăm?

Cum gândesc elevii, părinții, aflați în această situație, domnule profesor?

► Foarte mulți elevi și părinți gândesc așa: „Dacă tot intru la liceu cu astfel de note, atunci de ce să mă mai chinui să învăț?” Pentru că și învățătura la un anumit nivel este costisitoare și dificilă, nu-i așa?

Oare ce-ar trebui schimbat?

► Ar trebui schimbată viziunea familiei și a școlii despre învățatură. În școală cititul suplimentar ar trebui să fie obligatoriu. Totul pornește de sus. Unele legi ale învățământului par a cultiva tocmai dezinteresul elevilor pentru

școală și pentru cultură.

De ce credeți că nu se mai utilizează nici în Timiș, nici în Banat, dar nici în România, expresia «Banatu-i fruncea»?

► E simplu. O treime dintre locuitorii Banatului nu sunt născuți aici. Alții folosesc expresia aceasta celebră cu o oarecare rețineră, iar cei din alte zone ne ironizează adesea, folosind-o. Sunt însă mulți bănățeni autentici și se mândresc cu faptul că sunt din aceste locuri binecuvântate cu o istorie, cultură și civilizație care îi situează în fruncea. Banatul va rămâne întotdeauna fruncea, chiar dacă multora nu le cade bine acest lucru.

Domnule profesor, vă mulțumesc pentru amabilitate, făgăduindu-vă că ne vom revedea, în măsura în care timpul vă va permite.

► Și eu vă mulțumesc.

Așa vă place istoria?

TITIREZUL

La 1 septembrie 1960 Vladimir Putin a început cursurile școlare. Avea aproape opt ani, și mama sa, din prea multă precauție, nu îl dusese niciodată la grădiniță. A venit, povestește o fostă colegă, în prima zi de școală fără flori pentru învățătoare, cum cerea tradiția, dar cu o plantă în ghiveci. Învățătoarea Vera Gurevici l-a numit titirez, fiindcă intra în clasă și se învârtea. Era foarte turbulent în interiorul și în afara clasei, preferând să piardă timpul cu unii băieți care aveau o infuență proastă, inclusiv cu doi frați mai mari, Kovșov.

Intr-o zi a fost prins cu un cuțit și într-o altă zi a fost acuzat de delicvență de către un comitet de partid din cartierul unde locuia, amenințat fiind că va fi trimis la orfelinat. Inițial, din pricina comportamentului său nu a fost primit în organizația de pionieri a Partidului Comunist. Ajuns în clasa a treia, doar el, din cei patruzeci și cinci de colegi de clasă nu era pionier.

Învățătoarea Vera Gurevici, s-a plâns în cele din urmă tatălui că băiatul este deștept, dar împrăștiat și neinteresat.

- Nu își folosește întregul potențial, i-a spus ea tatălui lui Vladimir.

- Și ce pot să fac eu? a răspuns tatăl. Să-l omor sau ce?

Vera Gurevici și colegii săi de clasă s-au hotărât să-l ajute să intre în organizația de pionieri, rugându-l pe comandantul școlii să facă o excepție în cazul lui și să-i ierte greșelile trecute.

În câteva săptămâni Vladimir a devenit șeful organizației de pionieri a școlii, prima lui funcție de conducere. Iar în clasa a opta a fost primul ales să intre în Comsomol, organizația de tineret a Partidului Comunist. A fost rampa sa de lansare, necesară, spre ceea ce curând avea să descopere că era chemarea vieții lui.

BANATUL A RĂMAS CREȘTIN

† IOAN - Mitropolit al Banatului istoric

Banatul este o provincie a cărei cultură și civilizație se pierd în negura istoriei. A fost mereu sub influența marilor culturi din spațiul de interferență a acestora. Multiculturalitatea din Banat va crea în timp un climat de stabilitate și conviețuire pașnică în această regiune. În Banat nu s-a semănat doar cultură din exterior, ca pe un teren arid, ci, aici, a fost leagănul unei culturi străvechi, multimilenare. Banatul a asimilat și a sintetizat tot ceea ce a venit din spațiul extracultural bănățean. Banatul a primit, dar a și dat din tezaurul culturii sale. Provincie imperială, a avut acces la cultura vest-europeană, dar au existat și momente de stagnare, cum a fost în timpul ocupației otomane. Însă, Banatul a rămas creștin și ancorat în valorile creștine și europene”.

Rubrica elevilor

CUNOAȘTEȚI DIFERENȚA ÎNTRE JARGON ȘI ARGOU?

„Jargon” și „argou” sunt doi termeni pe care mulți vorbitori de limba română îi confundă, îi folosesc în contexte inadecvate sau ignorându-le total sensul, fapt care poate fi constatat, dacă suntem atenți, în limbajul cotidian și, frecvent, chiar în mass-media.

Argou se referă la un limbaj criptat, format din cuvinte al căror sens a fost „deturnat”, utilizat de diverse grupuri, care optează pentru un stil neconvențional al comunicării - deținuți, hoți, interlopi, dar și elevi, studenți, cei din armată, muncitori etc. - pentru a nu fi înțeleși de ceilalți.

De pildă, argoul tinerilor cuprinde termeni precum: *a bate apa (a pierde timpul)*, *găman (student)*, *gherțoi (persoană fără maniere)*, *parașutist (persoana care vine neinvitată la petreceri)*, *a avea pedigree (a avea facultate) etc.*

Jargonul reprezintă, de asemenea, un registru stilistic, dar, spre deosebire de argou, așa cum rezultă și din definiția din DEX, exprimă dorința unor vorbitori de a se deosebi de ceilalți printr-un limbaj pretențios, care cuprinde termeni împrumutați din alte limbi sau care sunt specifici anumitor profesii.

Din jargon fac parte și alți termeni, utilizați, de regulă, în comunicarea orală, fără a fi specializați pentru un anumit domeniu, dar prin care unii vorbitori vor să epateze: „*bonjour*”, „*bonsoar*”, „*bye-bye*”, „*grazie*”, „*feeling*”, „*high life*”, „*madame*”, „*mon cher*” etc.

Mai există, desigur, un jargon tehnic, un jargon informatic, un jargon medical, ori matematic fără ca termenii să aibă conotații negative sau jignitoare.

ANUNȚ

PRIVIND AFIȘAREA PUBLICĂ A DOCUMENTELOR TEHNICE ALE CADASTRULUI

Unitatea Administrativ-Teritorială Coșteiu, cu sediul în comuna Coșteiu nr. 282A, din județul Timiș, anunță publicarea documentelor tehnice ale cadastrului pentru sectoarele cu nr. 30, 33, 36, 39, 42, 47, 54, situate în extravilanul U.A.T. comuna Coșteiu, județul Timiș, începând cu data de 28.01.2019 până în

28.03.2019, pe o perioadă de 60 de zile, la sediul Primăriei Coșteiu, conform art. 14, alin. (1) și (2) din Legea nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cererile de rectificare/contestațiile documentelor tehnice pentru imobilele din sectoarele ca-

dastrale mai sus menționate, se pot depune la sediul Primăriei comunei Coșteiu, județul Timiș, în fiecare zi lucrătoare, de luni până vineri, în intervalul orar 10.00 - 14.00.

Unitatea Administrativ-Teritorială
Comuna Coșteiu
PRIMAR - PETRU CAREBIA

PAGINĂ COORDONATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaiia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Jurnalul interregional „Banatul” este dorit la Birchis

Radu ZAHARIADE - Administrator public

Mă apropii de Birchis prin Căpâlnaş, zăbovind în curtea castelului, a sobrului castel al Caterinei Mocioni, care aflat la vreme de iarnă, respiră linişte. Mărită cu Mihai de Mocioni, Caterina s-a cuibărit în liniştea de la Căpâlnaş, schimbând Căpâlnaşul într-o insulă a binelui. Apoi, încet, încet, conduc, aflată încă sub vraja mocioneştilor, spre Birchis, acolo unde voi înjgheba un interviu cu domnul Zahariade.

Domnule administrator public, pentru cititorii noştri nefamiliarizaţi cu funcţia dumneavoastră, aş dori să-mi spuneţi ce trebuie să înţeleagă dânşii din atribuţiile acestei funcţii?

► Domnişoară Roxana, la modul extrem de lapidar, ca să nu plictisesc cititorii noştri, voi spune doar că scopul principal al postului de administrator public este acela de a duce la îndeplinire atribuţiile autorităţii publice locale şi de a eficientiza managementul în administraţia publică.

Domnule Zahariade, întâlnindu-vă în calitate de administrator public al Unităţii Administrative Teritoriale din comuna Birchis, după ce ani buni aţi deţinut funcţia de secretar al acestei instituţii, nu despre anii îndepărtaţi vă întreb, ci despre anul care a trecut, cum vi se pare că a ieşit din calendar?

► Despre anul care a trecut, pot să afirm, fără a greşi, că prin grija conducerii primăriei, prin strădania domnului primar şi a Consiliului Local, poate fi socotit ca fiind un an cu importante realizări pentru locuitorii comunei noastre.

Chiar şi pentru cei tineri?

► Să ştii că da. Şi când spun asta, mă gândesc la amenajarea terenului de sport multifuncţional în satul reşedinţă de comună. Apoi s-au construit garaje pentru utilajele primăriei, şi nu în ultimul rând, ba dimpotrivă aş spune, sediul primăriei. Pri-

măria comunei, în anul care a trecut a fost reabilitată şi prelungită cu noi birouri şi spaţii şi dotată cu mobilier nou, cu central termică nouă, căpătând la sfârşitul lucrărilor un aspect de care suntem mândrii cu toţii. Mai mult, la sfinţirea clădirii şi la tăierea panglicii am fost onoraţi de prezenţa a numeroase personalităţi. Au mai fost efectuate, tot în anul care a trecut, ample lucrări de întreţinere a drumurilor comunale şi a străzilor.

S-a mărit mult spaţiul Primăriei prin lucrările efectuate?

► Cu peste 40%!

Proiecte pentru anul în curs?

► Anul abia a început şi nu mă pot hazarda vorbind despre proiecte, atâta timp cât nu a fost adoptat bugetul. Abia după aceea putem stabili în mod clar ce proiecte urmează a fi demarate în anul acesta.

Ca o perspectivă?

► Ca o perspectivă, putem consemna faptul că avem deja încheiată faza de achiziţie publică pentru modernizarea unor drumuri, cum ar fi cel care face legătura cu oraşul Făget şi altele aflate pe agenda de lucru a domnului primar.

Prin ce program veţi derula acest proiect?

► Această investiţie va fi finalizată prin PNDL. Cu ce valoare?

► Valoarea investiţiei este de aproximativ nouă miliarde de lei.

Domnule Zahariade, am aflat că se află în preocupările conducerii dumneavoastră şi construcţia unui nou spital de psihiatrie.

► Da, este un proiect ce va fi finalizat cu sprijinul Consiliului Judeţean Arad. El se va construi în satul Căpâlnaş, sat aparţinător comunei Birchis, şi care va înlocui actualul spital, asigurând o bază de tratament mult superioară celei de azi.

Ce îmi puteţi spune despre încasările la buget?

► Peste 90% achitate.

Excelent! De unde vin ele în mare parte?

► De la crescătorii de animale, prin închirierea păşunii comunale. Şi dacă aici există mici restanţe, acestea se datorează întârzierii acordării subvenţiilor ce li se cuvin.

Care este principala ocupaţie a locuitorilor comunei?

► Creşterea animalelor şi agricultura.

Cu efectivul de animale cum staţi?

► În scădere, domnişoară Roxana. Din păcate...

Păi dacă scade şi numărul gospodariilor, a celor care le îngrijesc, este de aşteptat...

► Desigur. Îmbătrânesc oamenii, iar natalitatea, aşa cum se întâmplă în toată lumea nu numai în ţara noastră, scade şi ea.

Din ce an lucraţi în cadrul primăriei domnule Zahariade?

► Din 1989.

Dacă ar fi să facem o comparaţie între comuna Birchis, din anul în care dumneavoastră v-aţi angajat la primărie şi Birchisul de azi, ce ne-ar „sări în ochi”?

► Asfaltul, toate străzile din Birchis sunt azi asfaltate. Şi asta nu este puţin. Şcolile reabilitate, de asemenea Căminele Culturale, ba mai mult, cel de la Căpâlnaş, vorbesc de Căminul Cultural, a avut parte şi de o extindere, pe lângă lucrările de reabilitare. Şi azi arată foarte frumos.

Ce caracterizează colectivul din cadrul primăriei dumneavoastră?

► Unitatea şi buna înţelegere cu domnul primar Guţu.

Cum este primit jurnalul interregional «Banatul» în comuna Birchis?

► Jurnalul interregional „Banatul” este dorit la Birchis. Înainte de a îl primi şi distribui noi, lunar vin cetăţenii şi întrebă dacă a apărut. Ce mai bună dovadă de interes ar putea fi?

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN

PROIECTUL EUROPEAN „EDUCAŢIE DE CALITATE PENTRU TOŢI”

Uman (POCU). Obiectivele proiectului sunt combaterea abandonului şcolar, atragerea copiilor către şcoală, perfecţionarea cadrelor didactice şi desfăşurarea de activităţi extracurriculare cât mai utile şi atractive pentru copii. Proiectul se va desfăşura pe parcursul următoarelor cinci semestre, adică va avea o durată de doi ani şi jumătate, şi va implica, în tot acest timp, pe toţi elevii şcolii.

Începând cu semestrul al II-lea al anului şcolar 2018-2019, vor începe activităţile din cadrul Proiectului cu finanţare din fonduri europene „Educaţie de calitate pentru toţi”, prin Programul Operaţional Capital

PROIECTUL JUDEŢEAN „OFERĂ UN ZÂMBET”

Povestea a început în anul şcolar 2015-2016 când la Şcoala Gimnazială „Alexandru Mocioni” din Birchis a fost repartizată o tânără profesoară de Educaţie fizică, domnişoara Oana Ungureanu. Fiind primul contact cu învăţământul, această experienţă a marcat-o într-un mod deosebit, ataşându-se mult atât de copiii de la Birchis şi de la Căpâlnaş, cât şi de colegii din cancelarie.

Viaţa îşi urmează cursul ei pentru fiecare dintre noi, pe „doamna Oana” conducând-o spre Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Arad. Ne bucurăm însă că nu ne-a uitat. În ultimii doi ani, înainte de Crăciun, împreună cu direcţiunea şi colegii de la Şcoala „Mihai Eminescu”, au demarat proiectul „Oferă un zâmbet”, în parteneriat cu Şcoala şi Primăria din Birchis, prin care ne vizitează şi în drumul lor se întâlnesc întotdeauna şi cu Moş Crăciun, care este foarte generos faţă de copiii noştri cuminiţi de la Birchis. La rândul nostru, îi aşteptăm pregătiţi cu programe artistice prin care le prezentăm cu mândrie tradiţiile păstrate din străbuni, tradiţii care vestesc Naşterea Mântuitorului Isus Hristos. În acest an copiii noştri au prezentat „Mersul cu dubele” – obicei de la Birchis, „Mersul cu Steaua” – obicei de la Birchis şi „Mersul cu Verţepul” – obicei de la Ostrov.

În ciuda zăpezii şi condiţiilor grele de iarnă, ziua de 19 decembrie 2018 va rămâne o amintire frumoasă pentru toţi cei implicaţi în acest proiect de suflet.

PAGINĂ COORDONATĂ DE PROF. ADINA IGNAT

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Acum când înaltele amăgiri, ninsorile, împlinesc rodul firii doar pe fruntea munților, Sînandrei, comuna atât de frumos gătită pentru sărbătorile iernii, și-a regăsit rostul muncii. Oamenii săi harnici pornesc din zori spre orașul Timișoara, oraș care își dorește un primar ca domnul Claudiu Coman. N-ar fi rău ca edilul Timișoarei să mai treacă din când în când prin Sînandrei, poate astfel va pricepe și el cum se gospodărește o așezare. Pe domnul primar Coman, întâlnindu-l, l-am rugat să purtăm un scurt dialog în acest început de an. Și dânsul, precum vedeți, a acceptat cu politețe nedisimulată.

Domnule primar, cum ați dori să începem această întrevvedere a noastră?

▶ Cu un cuvânt de mulțumire pe care doresc să îl adresez fiecărui locuitor al comunei, pentru înțelegerea și implicarea activă în eforturile noastre, depuse pentru modernizarea și înfrumusețarea localității noastre. Le mulțumesc consătenilor mei și pentru contribuțiile financiare făcute la timp, la plata taxelor și impozitelor.

Domnule primar, am remarcat venind în comuna dumneavoastră, ceea ce evidențiază orice cetățean, fie el locuitor al comunei ori simplu trecător:

▶ Anume?

Curățenia, domnule primar. Sînandreiul face parte din comunele foarte curate.

▶ Vezi dumneata, și pentru acest aspect am un cuvânt de recunoștință și mulțumire pentru consătenii mei care participă la toate activitățile de curățenie pe care noi le demarăm de câte ori pe an, și să nu uităm că ei sunt cei care întreținând, ori reparând partea exterioară a imobilelor, se alătură gospodărește eforturilor noastre, ale celor din administrația locală, de a face din Sînandrei una din comunele de fală ale Banatului.

Domnule primar, ce apreciați la un om?

▶ Multe, dar în cazul consătenilor mei, și în contextul dialogului nostru, apreciez, cum spuneam, activitatea gospodărească, munca lor de întreținere a spațiilor verzi din fața caselor, atenția pe care o acordă întreținerii locuințelor, precum și faptul că evită să depoziteze materiale de construcții ori diverse utilaje pe domeniul public.

Apreciez activitatea gospodărească a consătenilor mei

Claudiu COMAN - Primar al comunei Sînandrei

Cred, domnule primar, că acesta este unul din scopurile celor din Sînandrei.

▶ Da, obiectivul nostru, al tuturor aceluia care locuim în acest spațiu, este acela de a păstra, nu numai pentru noi, o imagine de comună curată și frumoasă. Și, aș mai dori ceva...

Vă rog.

▶ Doresc, domnișoară Roxana, să aduc un cuvânt de mulțumire tuturor aceluia, care de-a lungul anilor au reușit să creze locuri de muncă în comuna noastră. Pentru că ele contribuie într-o proporție demnă de luat în seamă, la bunăstarea oamenilor și la buna dezvoltare a localității. Tot astfel, am un cuvânt de grațitudine și pentru cetățenii care se implică activ în viața comunității, fiind mereu alături de administrația noastră.

Domnule primar, mi-aș fi dorit să vorbim și despre proiectele dumneavoastră împlinite, precum și despre cele viitoare, dar după acest dialog al recunoștinței, al grațitudinii dumneavoastră pentru cetățenii comunei, cred că putem lăsa pragmatismul pentru o viitoare întâlnire.

▶ Roxana, n-au intrat zilele în sac.

Vă mulțumesc, domnule primar.

▶ Și eu vă mulțumesc, tuturor celor care ne promovați cu obiectivitate comuna.

Rubrica școlii

SENSUL ȘI ORIGINEA EXPRESIEI

Călcâiul lui Ahile este o expresie consacrată, ale cărei origini se află în mitologia greacă. Ahile este unul dintre eroii lui Homer, din epopeea „Iliada”. Dar este bine să ținem minte că Ahile nu este un personaj inventat de Homer, scriitorul grec inspirându-se din vechi mituri grecești și din tradiția populară.

La nașterea lui Ahile, mama sa a dorit să-l facă nemuritor, de aceea l-a scăldat în apele Styxului, râul aflat la granița dintre lumea viilor și cea a morților, ținându-l de un călcâi, singura parte a corpului care nu a fost scufundată în apă.

Spre finalul războiului troian, Paris, cel mai mic dintre fiii lui Priam, regele Troiei, ocrotit de zeul Apollon, țintește cu o săgeată călcâiul lui Ahile, singurul loc în care ar fi putut fi rănit de moarte, și astfel își găsește sfârșitul unul dintre cei mai vajnici ahei.

Dintr-o astfel de împrejurare s-a născut expresia „Călcâiul lui Ahile”, viabilă și astăzi, și care înseamnă, mutatis mutandis, punctul vulnerabil, defectuos, al unei persoane – care poate fi o slăbiciune, o situație, un anumit tip de comportament, o decizie greșită, o judecată falsă etc.

Expresia „Călcâiul lui Ahile” se folosește și pentru a marca o incoerență, o contradicție, un nonsens în argumentația cuiva.

În anatomie, tendonul cel mai gros și mai puternic din corpul uman, situat pe partea posterioară a gambei, care coboară până la călcâi, se numește „Tendonul lui Ahile”.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

REVENIREA SALARIATEI DIN CONCEDIU PENTRU CREȘTEREA COPILULUI

Pe durata cât o salariată titulară a unui post a fost în concediu pentru creșterea copilului, locul de muncă al acesteia nu poate fi desființat și nici ocupat de o alta persoană decât cu contract de muncă încheiat pe durata determinată respectiv.

Acest lucru este posibil doar până la revenirea titularului de post, conform art. 84 alin. (2) din Codul muncii.

Angajatorul are obligația să reprimească salariața pe postul deținut la momentul suspendării contractului individual de muncă pentru concediul pentru creșterea copilului.

Desigur, se poate discuta cu salariața în cauză, dacă este de acord cu modificarea funcției.

Atunci când se suspendă un contract de muncă, se suspendă toate termenele legate de încheierea, modificarea, executarea sau încetarea sa. Când angajata revine la locul de muncă, încetează suspendarea contractului de muncă. Salariața își va relua activitatea în aceeași funcție.

Aceasta va reveni pe funcția deținută la suspendarea contractului individual de muncă, chiar dacă punctul de lucru unde activa s-a desființat, atâta timp cât angajatorul nu a intrat în insolvență, lichidare și nu a fost radiat din registrul comerțului, această obligație există.

Contractul individual de muncă nu poate fi desfășurat din inițiativa celui care angajează, pe motiv de necorespondență profesională, pe o perioadă de minim 6 luni de la reluarea activității, considerată perioadă de readaptare, în cazul salariaților care au beneficiat de concediu de maternitate sau concediu legal plătit pentru îngrijirea copilului.

RECOMANDĂM ELEVILOR

RĂZBOI ȘI PACE

„Război și pace” este considerat a fi cel mai mare roman scris vreodată, remarcabil prin complexitate și unitate, un roman istorico-psihologic, de mari proporții. Pe pânza sa vastă, se țese poveștile a peste 500 de personaje, dintre care unele sunt istorice și altele fictive. Povestea se deplasează de pe planul vieții de familie către cartierul general al lui Napoleon, de la curtea țarului Alexandru I al Rusiei, pe câmpul de luptă de la Austerlitz și Borodino.

Capodopera „Război și pace” (1863-1869) zugrăvește viața întregii societăți ruse în perioada războaielor napoleoniene; evenimentele istorice și interesele personale, căile de autodefinire a personalității și spontaneitatea vieții populare sunt prezentate drept componente echivalente ale existenței natural-istorice.

Lev Nikolaevici Tolstoi (1828-1910) – celebru scriitor rus, este autorul unei opere în care individualul și naționalul capătă dimensiuni universale.

Din albumul comunei

Sînandrei, o așezare de fală a Banatului de pustă

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

EMINESCU ERA PEA DEȘTEPT PENTRU A FI ANTISEMIT

Sărbătorirea la Topolovățu Mare a Zilei de Naștere a lui Mihai Eminescu, genialul nostru poet și gazetar, n-ar fi avut frumusețea și lumina atât de strălucitoare fără participarea unuia dintre cei mai buni vorbitori și mânuitori ai condeiului, scriitor și făurar de gazete, pe numele său, Vasile Todî. Ne-am întors în timp pășind agale pe ulițele copilăriei, străbătând coridoarele adumbrite prin școlile și universitățile unde și-a făcut instrucția, peregrinând prin văi și lunci, peste munți și ape, însoțind trupa de teatru a lui Păscaly, prin cafenele și hanuri, bătând cu pasul satele spre a cunoaște cum trăiește poporul. Cel care și-a înnobilit numele cu viers de foc, când liric, contemplativ și plin de obidă, când răbufnind cu neîndurare, proferând anatema asupra celor ce înfingeau pumnale în trupul plâpând și vulnerabil al nației. Cu acest prilej, Vasile Todî a acceptat să acorde un interviu domnișoarei Eleora Recheșan, pentru revista „Cuvinte potrivite”.

CONSTANTIN JICHIȚA - scriitor

Domnule Vasile Todî, noi suntem generația care nu mai tolerează minciuna.

Oare?

Domnule Todî, destule generații și-au însușit acest mod de a trăi mințindu-se. Prin urmare, a fost Eminescu antisemit?

Eminescu era prea deștept pentru a fi antisemit. Îți propun, totuși, să întărim puțin asupra acestei întrebări, cu precizarea că termenul de antisemit a fost definit acum o sută de ani de Ernest Renan, catolic convins și mare iubitor al Țării Sfinte. Apoi, e bine să știi că există trei feluri de antisemitism: cel absolut, atunci când toți evreii „sunt răi”, antisemitismul „filosemit”, atunci când toți evreii sunt buni și antisemitismul condiționat, exprimat prin optativul, „dacă toți evreii ar fi ca tine” (adică interlocutorul). Dar antisemitismul, domnișoară, ține mai mult de o împotrivire lingvistică decât de o idiosincrazie etnică. Pe pământul României din secolul al nouăsprezecelea, se poate vorbi despre o „problemă evreiască”, nu despre antisemitism. O problemă pe care, din interes legitim, încearcă azi și americanii să și-o explice. Deși răspunsul e simplu: evreii au o inteligență ridicată, cu un IQ de aproximativ 120 în medie și cu un coeficient și mai ridicat în ceea ce privește inteligența verbală, ceea ce îi aduce în elita colectivităților în care trăiesc. În SUA, deși sunt 2,3% din populație, evreii ocupă 35% din posturile de profesori universitari și 45% din cele de avocați. Cam așa cum se întâmpla la Iași în vremea poetului. Cum să urăști, cum să afișezi ostilitate față de un asemenea neam? Asta dacă limităm termenul doar la evrei, pentru că după cum bine știi, semiți sunt toți urmașii lui Sem.

La o recentă întâlnire a dumneavoastră cu oamenii comunei Topolovățu Mare, ați abordat această problemă fără a întârzia asupra antisemitismului în general.

Draga mea, această atitudine ostilă asupra evreilor manifestată de multe popoare de-a lungul istoriei, ar putea fi numită mai bine invidie decât antisemitism, pentru că e vorba de o înclaudare, primitivă asupra acestui neam, stărnită de bunăstarea sa materială, de potența sa financiară, uitându-se, în adevăr, că ei nu au făcut în toată istoria lor, în acest sens, decât să urmeze porunca divină. Amitește-ți că atunci când Avram, devenit Avraam, se așează în Canaan, Dumnezeu îi dă două porunci.

Mai întâi, să crească, să se înmulțească și să-și pună în valoare pământul. Dumnezeu îi poruncește să fie bogat pentru a-L sluji. De aceea Facerea (13,2) măsoară cu mândrie progresul acestei bogății: „Avraam însă era foarte bogat în vite, în argint și în aur” – toate aceste bunuri constituind la vremea aceea principalele monede de schimb.

Apoi Issac și Iacov confirmă nevoia de a se îmbogăți pentru a-i fi pe plac lui Dumnezeu. Issac adună vite. „A ajuns bogat și a sporit tot mai mult, până ce a ajuns foarte bogat.” Asemenea Iacov care „s-a îmbogățit foarte, foarte tare, și avea o mulțime de vite mărunte și vite mari, roabe și robi, cămile și asini” (Facerea 30, 3). Și Dumnezeu i-a binecuvântat bogăția și i-a îngăduit să-și cumpere chiar dreptul de întâi-născut de la Isav!

Vorbind în luna nașterii sale, vă întreb cum

s-ar fi raportat marele gazetar Mihai Eminescu la evenimentele din istoria noastră ce au urmat morții sale?

La ce te referi?

Mă refer aici la modul cum au fost „potoliți” țărani la 1907?

Uciderea țăranilor, a miilor de țărani, a fost cea mai cumplită crimă săvârșită de români asupra românilor. Cele câteva mii de țărani uciși, cu prilejul represiunii armate din anul 1907, nu i-au smuls nici o tresărire de conștiință lui Carol I, mai mult decât atât, după uciderea câtorva mii de țărani nevinovați, printr-un Ordin către Armată, el mulțumește acesteia „cu inima caldă”, pentru că a răspuns „chemării” sale, atunci când fusese amenințată „ființa scumpei noastre țări”. Câtă netrebnicie! Cum s-ar fi raportat poetul? Cred că e o întrebare retorică. A, să nu uit; pentru țărani care au scăpat cu viață, politicienii vremii, români, au transformat Fortul 13 Jilava, la zece metri sub nivelul solului, în pușcărie.

Dar, la decizia de a depozita tezaurul național în Rusia în primul război mondial?

Ei, în acest caz, Eminescu l-ar fi spânzurat de un epitet pe Brătianu, care obișnuit să domnească după voia sa în Țara Românească, cu toată inteligența lui n-a fost în stare să se desfacă din clișeele mincinoase ale policianismului român. Și asta, nu o spun eu, o spune Argetoianu! Familie căreia îi plăcea să creadă că Machiavelli scrisese „Il Principe” pentru ea. Revenind la tezaur, în decembrie 1916, prim-ministrul Brătianu i-a cerut părerea în legătură cu trimiterea tezaurului românesc la Moscova, lui Mauriciu Blank.

Bătrânul bancher l-a sfătuit să nu-l trimită sub nici o formă în Rusia, susținând că e mai sigur să fie trimis

și lichidare civilă a unui roman. Coincidență sau nu, dar în chiar această zi de 28 iunie 1883, Austro-Ungaria a rupt relațiile diplomatice cu statul român timp de 48 de ore, iar von Bismark i-a trimis o telegramă lui Carol I, prin care Germania amenința cu războiul! Ce a urmat se știe: poliția i-a sigilat casa, Maiorescu i-a ridicat manuscrisele și toate documentele – cică să nu fie distruse – iar Eminescu nu și-a mai văzut niciodată corespondența, cărțile, notele.

Cum să interpretăm acel îndemn / poruncă a lui P.P. Carp adresată lui Titu Maiorescu, pe când se afla la Viena: „Mai potoliți-l pe Eminescu!”?

Ei, Carp... „Nimic pentru noi, totul pentru țară!” Partidul lor, falnicul partid al lui Lascăr Catargiu, se irosea în socoteli mărunte de băcan. Ori, Eminescu era o conștiință, atât în afară, cât și în interiorul „Timpului”. Carp a crezut mult timp că Eminescu poate fi tratat ca un simplu slujbaș cu simbricie. Și nu numai el...

Cum ne explicăm faptul că dr. Gheorghe Marinescu a lăsat creierul lui Eminescu pe fereastră, la soare, o zi întreagă, în ideea că îl va examina (...)?

Pentru că neprocedând astfel, după cum spunea cineva, nu putea distruge dovada stânjenitoare a falsității teoriei sifilisului – deoarece se știe că această boală mănâncă materia cerebrală.

Se știe de ce boală a suferit Eminescu în ultimii opt ani de viață?

În nici un caz de demență! Mitul bolilor sale a fost o intoxicare de cea mai joasă speță. Punând cap la cap toate dovezile strânse ani de zile, doctorul Ovidiu Vuia scrie: „Concluziile mele, ca medic neuropsihiatru, cercetător științific, autor a peste 100 de lucrări din domeniul patologiei creierului, sunt cât se poate de clare. Eminescu nu a suferit de lues și nu a avut o demență paralizantă”.

Avem dreptul la adevăr! Cine și când ne va elibera de sub povara tănuirii, în fond a minciunii

VASILE TODI

în Anglia. Dar, cine să-l asculte? La replica lui Brătianu că ar trebui plătită o primă de asigurare de 10 milioane lei aur, Mauriciu Blank ar fi replicat: „Consider că într-o vreme când se prăpădesc miliarde prin război, o primă de asigurare chiar de 10 milioane pentru tezaurul țării noastre nu este exagerată”.

Dar la actul de la 23 august: trădare sau act eroic?

Ca la un gest de înaltă trădare! Până la 23 august 1944, România a fost un stat suveran, după trădare au devenit o colonie. Niciodată n-au să ne ierte nemții!

Boala și moartea prematură a Poetului Național nu au fost elucidate nici până astăzi. De ce?

Vezi dumneata, înainte de a fi poet, Eminescu a fost o conștiință, ori, este posibil, dacă la asta face trimitere întrebarea dumitale, ca o astfel de conștiință să fi intrat în atenția serviciilor secrete imperiale, cu atât mai mult cu cât, în 1882, Eminescu participă la fondarea unei organizații cu caracter conspirativ, înscrisă de fațadă ca un ONG, și numită „Societatea Carpații”. Despre această societate, serviciile secrete imperiale aveau informații că ar fi un adevărat partid secret de rezervă, cu zeci de mii de membri, care milita pe față pentru ruperea Ardealului de imperiu. Eminescu avea o statură publică impresionantă, astfel încât un spion austriac avea ca sarcină urmărirea pas cu pas mai ales a lui Eminescu. În contextul unei note informative, a unui raport confidențial către Kalnoky, ministrul de externe al Austro-ungariei, acesta ar fi putut fi chiar vicepreședintele Societății Carpații.

Domnișoară, ziua de 28 iunie 1883, zi în care Eminescu este luat pe sus de poliție și băgat cu forța la ospiciu, este ziua în care s-a înscenat unul dintre cele mai murdare procese de defăimare

care ni se servește pe tavă, cu obstinație, de 169 de ani? Este un demers necuviincios. Criminal, de-a dreptul.

Adevărul draga mea, îl stăpânesc doar cei puternici, căci a lor este... tiparnița.

Domnule Todî, ați fost pe urmele poetului la Viena?

Da, și le-am întâlnit doar în închipuirea mea. Dar, le-am găsit!

Ce înseamnă Viena pentru dumneavoastră?

Pentru mine, Viena înseamnă, înainte de orice, Maria Tereza, femeia de o uluitoare capacitate intelectuală, arhiducesa care a înfrumusețat Viena, pentru că fie vorba între noi, ea a fost regină, regină a Ungariei, a Boemiei, dar niciodată împărăteasă. Soția împăratului, da, dar niciodată împărăteasă. Ce malițios a fost destinul în acest caz, știut fiind că domnia soțului său, Francisc Ștefan de Lorena, a fost de fapt, domnia ei. Dinaintea maiestrosului său cavou, din Criața Capucinilor, s-a descoperit Napoleon! Dacă urmele poetului nostru le-am întâlnit doar în închipuire, amprenta ei se întâlnește pretutindeni în Viena. Mamă a 16 copii! Gândindu-ne că, după căsătorie, medicul ei personal, Gerhard von Swieten, îl învăța pe Francisc, soțul ei, ce trebuie să facă pentru a avea copii, zâmbești a râde. Și ce dușman a avut acest personaj fabulos al Europei monarhice, în persoana bătrânului Fritz! Eleora, „Testamentul politic” scris în 1780 este uluitor.

Ce aveți a ne spune în apărarea lui Mihai Eminescu, de atâta perfidie, câtă se tot țese în jurul lui?

Să urmăim îndemnul pe care, într-un moment divin al spiritualității românești, Zoe Dumitrescu Bușulenga, devenită între timp Maica Benedicta, îl transmitea apropiaților săi de pe patul de moarte: „Să-l apărați pe Mihai!”

INTERVIU REALIZAT DE
ELEORA RECHEȘAN

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN